

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
Факультет фінансів

Кафедра фінансів імені Віктора Федосова

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	«Фінанси»
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 «Управління та адміністрування»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Форма навчання: заочна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему **«Податок на прибуток підприємств в Україні: фіскальне та регулююче значення»**

здобувача *Кісарець Анни Олександрівни* _____

(підпис)

Науковий керівник: к.е.н, доцент кафедри фінансів імені Віктора Федосова *Пислиця Анна Віталіївна* _____

(підпис)

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: професор, доктор економічних наук

Буряченко Андрій Євгенович _____

(підпис)

Київ 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК	6
1.1 Економічний зміст оподаткування прибутку підприємств.....	6
1.2 Нормативно-правове регламентування податку на прибуток підприємств в Україні.....	17
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ.....	22
2.1 Індикатори та показники, що характеризують фіскальне та регулююче значення податку на прибуток підприємств в Україні.....	22
2.2. Фіскальне значення податку на прибуток підприємств в Україні.....	27
2.3 Регулююче значення податку на прибуток підприємств в Україні.....	33
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ.....	39
3.1. Проблеми справляння податку на прибуток в Україні.....	39
3.2. Зарубіжний досвід корпоративного оподаткування.....	43
3.3 Шляхи удосконалення оподаткування прибутку підприємств в Україні.....	46
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53

ВСТУП

Актуальність теми. Стабільний розвиток національної економіки значною мірою залежить від результативного функціонування підприємницького сектору, що є джерелом надходжень до бюджетів різних рівнів. У сучасних умовах економічних викликів, таких як війна, глобальні кризи, нестабільність, важливого значення набуває вдосконалення методів оподаткування прибутку підприємств.

Вони часто стикаються з надмірним податковим тиском, незважаючи на стратегічну роль в економіці держави. Це обумовлює актуальність дослідження фіскальної та регулятивної функцій податку на прибуток підприємств в Україні та шляхів їх вдосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти податку на прибуток підприємств розглядали у своїх наукових працях вітчизняні вчені, зокрема Федосов В.М., Опарін В.М., Тимченко О.М., Пислиця А.В., Коломієць Г.Б., Рудик Н.В. та Славкова А.А. Їхні дослідження спрямовані на визначення ролі податку в системі державних фінансів, аналіз ефективності його адміністрування, розробку рекомендацій щодо вдосконалення оподаткування підприємств. Зокрема, увага приділяється необхідності гармонізації податкового навантаження, забезпечення прозорості оподаткування, удосконаленню податкового контролю та підвищенню податкової культури платників.

Мета і завдання дослідження. Метою даної роботи є на основі дослідження діючої практики, оподаткування прибутку підприємств в Україні, запропонувати шляхи удосконалення справляння податку на прибуток в Україні.

Задля досягнення визначеної мети в межах даної роботи передбачається вирішення таких ключових завдань:

- визначити економічну сутність поняття «податку на прибуток»,
- проаналізувати макроекономічну ситуацію в Україні та світі;
- провести аналіз історичного розвитку становлення податку в Україні та світі;

- проаналізувати зарубіжний досвід визначення та справляння податку на прибуток;
- здійснити аналіз надходжень податку на прибуток у Державний та місцеві бюджети;
- визначити фіскальну ефективність податку на прибуток;
- визначити вплив макроекономічних показників на податок на прибуток підприємств в Україні;
- з’ясувати основні проблеми справляння податку на прибуток;
- розробити шляхи вдосконалення системи обліку та оподаткування податку на прибуток на підприємстві;
- проаналізувати та узагальнити практику оподаткування податку на прибуток в країнах європейського союзу та в Україні в цілому;
- формалізації релевантних факторів впливу на цільові параметри розвитку податку на прибуток в Україні, а також силу і напрямок їх взаємозв’язку на основі використання регресійного аналізу;
- встановити основні проблеми функціонування податку на прибуток;
- визначити напрями удосконалення оподаткування податку на прибуток підприємств в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду.

Об’єкт дослідження – податок на прибуток підприємств в Україні.

Предмет дослідження – фінансові відносини, між державою, в особі її органів, та платниками податків з приводу справляння податку на прибуток підприємств в Україні.

Методи дослідження. У процесі дослідження було використано як загальнонаукові, так і спеціалізовані методи, зокрема аналіз і синтез, індуктивний та дедуктивний підходи. Крім того, для вивчення ключових аспектів податку на прибуток підприємств застосовувалися елементи статистичного та регресійного аналізу.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів.
Теоретична значущість полягає в узагальненні підходів до вдосконалення

корпоративного оподаткування Практична значущість полягає в тому, щоб імплементувати ці пропозиції для організацій та підприємств.

Інформаційна база дослідження відображає узагальнений перелік праць вітчизняних та зарубіжних науковців, Податковий кодекс України, статистична звітність Державної служби статистики України, Державної казначейської служби України тощо.

Структура роботи. Дана кваліфікаційна бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

1.1. Економічний зміст оподаткування прибутку підприємств

Податкова система є важливою складовою економічного механізму держави, а податок на прибуток підприємств займає у ній одну з ключових позицій. Цей податок забезпечує фінансову базу бюджету, водночас впливаючи на поведінку суб'єктів господарювання, зокрема на формування інвестиційної політики та вибір джерел фінансування.

Податок на прибуток підприємств належить до прямих податків, обчислюється із суми отриманого прибутку і є обов'язковим для сплати юридичними особами, які здійснюють комерційну діяльність. Його сплата здійснюється на основі результатів фінансово-господарської діяльності підприємства, тобто з різниці між доходами та витратами.

Поняття прибутку та його оподаткування вивчалось у працях багатьох економістів, як класиків, так і сучасних дослідників. Зокрема, Дж. С. Мілль, А. Сміт та Й. Шумпетер підкреслювали соціальну значущість податків як інструменту регулювання економіки. Вітчизняні вчені, такі як В. Андрущенко, С. В. Кучер, В. В. Павленко та інші, розглядали прибуток як фінансовий результат діяльності підприємства, що підлягає оподаткуванню відповідно до норм законодавства.

У науковій літературі існує чимало визначень податку на прибуток. Наприклад, одні автори трактують його як плату за використання ресурсів держави, інші — як інструмент перерозподілу частини національного доходу. Проте всі вони погоджуються, що цей податок є важливим з фіскального погляду і виконує також регуляторну функцію.

Оскільки прибуток є головним джерелом фінансового забезпечення підприємства, його оподаткування прямо впливає на рішення щодо розподілу

прибутку, вибору напрямів інвестування, обсягу виробництва та ін. Податкове навантаження може або стимулювати розвиток бізнесу, або стримувати його.

Податок на прибуток може виконувати низку функцій, зокрема:

- **фіскальну** — забезпечення надходжень до державного бюджету;
- **регуляторну** — вплив на економічну поведінку підприємств через податкові стимули або обмеження.

У різних країнах податок на прибуток використовується також як інструмент підтримки інноваційної діяльності, розвитку малих підприємств або стимулювання інвестицій. Його ефективність залежить від прозорості адміністрування, передбачуваності законодавства та адаптивності до ринкових умов.

Таким чином, податок на прибуток підприємств є не лише джерелом формування державного бюджету, але й важелем впливу на економічний розвиток, інвестиційну привабливість країни та конкурентоспроможність бізнесу.

Тема оподаткування прибутку не є новою, але постійно актуальною, відтак велика кількість теоретиків та практиків широко розглядали питання сутності податку на прибуток підприємств.

Дослідженням присвятили свої праці такі вчені як: В. Андрущенко, В. Вишневський, Й. Шумпетер, Ф. Найт, П. Семюельсон, А. Сміт, та інші. Відтак, кожен науковець приділяв увагу різним особливостям поняття «прибуток», але виокремлював певні особливості та ознаки.

Поняття «податок» трактується по-різному, і з плином часу його зміст зазнає змін та вдосконалень. У таблиці 1.1 наведено наукові підходи до визначення категорії «прибуток».

Таблиця 1.1 – Концептуальні засади трактування сутності поняття «податок на прибуток» зарубіжними і вітчизняними науковцями

Автор	Трактування поняття
Куліков Н. І.[11].	Податок на прибуток – це податок на отриманий платником податків прибуток або доход
Пансков В. Г [18].	Податок на прибуток – це певна плата суб'єкта господарювання державі за надання економічного простору, трудових ресурсів, за користування виробничою, соціальною та іншими видами інфраструктуру

Кучер С. В [12].	Податок на прибуток – загальнодержавний прямий податок, який розподіляється платниками податку за встановленою законодавством ставкою з вираженого у грошовому виразі прибутку юридичних осіб, для покриття державою понесених перед суспільством витрат у зв'язку з виконанням нею соціально-економічних функцій
Серкіна М. С[24].	прямий податок, який підприємства сплачують з прибутку, отриманого від реалізації продукції (робіт, послуг), нематеріальних активів, основних фондів, валютних цінностей, цінних паперів та інших видів фінансово-матеріальних цінностей, із прибутку від орендних операцій, роялті та від позареалізаційних операцій
Колчугін С. В[9].	Податок на прибуток є специфічною статтею фінансової звітності
Хлівний В.К [14].	Податок на прибуток підприємств в Україні- обов'язковий платіж, об'єктом оподаткування якого є прибуток, що визначається зменшенням суми доходу звітного періоду на суму витрат

Джерело: складено автором на основі [2].

Таким чином, у результаті вивчення теоретичної сторони оподаткування, слід зазначити, що прибуток – це насамперед результат ефективної діяльності підприємства, яка полягає в показниках кількості і якості продукції, стан продуктивності.

Податок на прибуток підприємств в Україні має фінансове значення, але крім цього характеризується можливістю регулювання та стимулювання підприємницької діяльності. За допомогою податку на прибуток підприємств можна впливати на прийняття багатьох рішень, включаючи фінансові. Наприклад:

- вибір організаційно-правових форм підприємницьких організацій,
- прийняття рішення про направлення прибутку на споживання чи накопичення,
- вибір джерел фінансування інвестицій (самофінансування, залучення або запозичення коштів),
- розподіл матеріальних та трудових ресурсів між окремими сферами господарської діяльності, галузями й територіями,
- розподіл та перерозподіл валового внутрішнього продукту,
- темпи економічного зростання тощо.

Вплив також може бути надано за рахунок диференціації податкових ставок для різних видів діяльності. Таким чином, даний податок можна вважати основним стягненням з юридичних осіб [4].

Доцільно розглянути, які ж існують позитивні та негативні риси податку на прибуток підприємств (рис. 1.1)

Рисунок 1.1 – Позитивні та негативні риси податку на прибуток підприємств в Україні

Джерело: розроблено автором за даними [2].

Також, до негативної якості податку на прибуток можна віднести нестабільність законодавства, що дезорієнтує підприємства та спричинює масу помилок що приводить до негативних наслідків. Також варто відмітити, що надходження до бюджету коштів забезпечує лише за рахунок отримання прибутку підприємствами, що не завжди вдається в сучасному ринковому середовищі. Таким чином, назвати такі надходження в бюджет стабільними досить важко.

Іноді підприємства вдаються до зниження цін з метою примноження прибутків.

У світовій практиці корпоративний податок відіграє вагомий фінансовий роль. Підприємство є платником податку на прибуток, так як здійснює діяльність, спрямовану на отримання прибутку. Прибуткове оподаткування підприємств спричиняє серйозний вплив на розвиток підприємництва, оскільки воно може як стимулювати, так і дестимулювати його розвиток.

Податок на прибуток підприємств, крім свого великого фінансового значення, також має й широкий спектр можливостей для регулювання та стимулювання підприємницької діяльності. Цей вплив може здійснюватися як за рахунок диференціації податкових ставок для різних видів діяльності, так і завдяки наданню пільг у виробництві пріоритетних товарів. Однак в нашій країні можливість використання податку на прибуток як фактора регулюючого фактора дещо обмежена його великим бюджетним значенням, внаслідок чого і застосовується єдина ставка податку на прибуток підприємств [6].

Податок на прибуток базується на певних принципах:

- принцип законності, який полягає в тому, що даний податок регулюється Податковим кодексом України, законами України, указами Президента, постановами та розпорядженнями Кабінету Міністрів України та передбачає єдину методологію розрахунку та сплати податку;
- принцип обов'язковості (податок на прибуток є безпеліційною економічною категорією);
- принцип своєчасності сплати податку, недотримання якого загрожує виникненням проблем щодо фінансування запланованих видатків у встановлений термін;
- принцип цілісності податкових платежів покликаний запобігти дефіциту бюджетів на всіх рівнях;
- принцип прозорості передбачає систематичну публікацію відомостей про суми зібраного податку;
- принцип ефективності адміністрування податку говорить, що процедура справляння податків повинна бути зручною та зрозумілою для платника [4].

Податок на прибуток за формою оподаткування є прямим податком, тобто встановлюється безпосередньо по відношенню до платників, а його розмір безпосередньо залежить від розміру об'єкта оподаткування.

Залежно від рівня державної структури, яка його встановлює, податок на прибуток є загальнодержавним, тобто таким, що встановлюється на національному рівні і стягується по всій території країни. Крім того, повна сума податку спрямовуються безпосередньо до Державного бюджету України [11].

Податок на прибуток підприємств є пропорційний податок, при якому податкова ставка залишається незмінною під впливом зміни величини об'єкта оподаткування. Суб'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є юридичні особи, а джерелом сплати податку є прибуток або капітал [3].

Щоб зрозуміти роль податку на прибуток розглянемо його дві основні функції які він виконує (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 – Функції податку на прибуток

Функція	Характеристика
Фіскальна	Часткове наповнення державного бюджету за рахунок бюджетних надходжень у вигляді податку на прибуток підприємств. З його допомогою можна забезпечити максимально можливий баланс між доходами та видатками державного бюджету, а також шляхом застосування податкових важелів впливати на економічні процеси в країні.
Регулююча	Здійснюється протидія надмірному фіскальному тиску, за допомогою спеціальних механізмів забезпечується баланс економічних інтересів держави, юридичних і фізичних осіб.

Джерело [3].

Історія цивілізації свідчить, що в різні періоди розвитку суспільства вводились різноманітні податки. Спочатку податки існували у вигляді безсистемних платежів, що носили переважно натуральну форму.

З 1898 р. була введена система промислового податку за 4 класами місцевості та за розрядами підприємств. У 1918 р. Податкова політика України складалась із 4-х прямих (поземельний податок, основний промисловий податок, податок на приріст прибутку, податок на нерухоме майно) та 4-х непрямих податків.

Починаючи з 1991 року, вітчизняне законодавство почало розвиватися швидкими темпами. Так, нормативно-правовою базою було врегульовано аспекти,

які визначали об'єкт та базу оподаткування, терміни сплати, платників та інші особливості оподаткування прибутку підприємств[12].

Досліджуючи еволюцію українського законодавства щодо податку на прибуток, було сформовано чотири етапи становлення податку в залежності від нововведень держави. На кожному етапі реформування законодавства змінювалися не лише ставки податку на прибуток, алей об'єкт оподаткування та інші особливості сплати податку суб'єктами господарювання (табл. 1.3)

Таблиця 1.3 – Становлення податку на прибуток підприємств в Україні

Роки	Документи	Об'єкт оподаткування	Ставка
I Етап 1992 – 1996 рр.	Закон України «Про - оподаткування прибутку підприємств» 1993р.	Об'єктом оподаткування визначено валовий прибуток скоригований на суми валового доходу	30%
II Етап 1997- 2010 рр	Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» (редакція 1997 р.)	Об'єктом оподаткування є прибуток, розрахований різницею між валовим доходом, валовими витратами і амортизацією	25-35%
III Етап 2010- 2014 рр	Ухвалення Податкового кодексу України (ПКУ)	Об'єктом оподаткування виступає прибуток, який розраховується як різниця між отриманими доходами та витратами, що включають собівартість реалізованої продукції, виконаних робіт, наданих послуг і інших супутніх витрат	16-25%
IV Етап з 2014 рр по сьогодні	Запровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності та гармонізація з ними вітчизняних регуляторних актів	Об'єктом є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування фінансового результату (ФР) до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності згідно з П(С)БО або МСФЗ, на різницю	(відповідно до МСФЗ і ПСБО)

Джерело: складено автором на основі [3].

З 2011 по 2016 рік ставка податку на прибуток в Україні знизилась із 25 % до 18 % і сьогодні є однією із найнижчих серед країн ЄС. Зниження ставки податку, а також зміни в контингенті платників (їх кількості, галузевої та територіальної структури), кризова ситуація в економіці країни, зміни в податковому законодавстві внаслідок податкових реформ 2014—2016 років вплинули на реалізацію як фіскальної, так і регулюючої функції податку на прибуток підприємств.

Ключовою зміною механізму оподаткування прибутку в Україні стало запровадження нового принципу визначення податку на прибуток, який обчислюється виходячи із бухгалтерського фінансового результату (відповідно до національних П(С)БО або МСФЗ), та підлягає коригуванню на так звані податкові різниці [13].

Із початком повномасштабної війни законодавча влада вжила заходів щодо послаблення податкового навантаження, зокрема шляхом надання пільг та спрощення вимог до подання податкової звітності. 3 березня 2022 року Верховною Радою було прийнято два закони, які передбачали відстрочку сплати податків і подання звітності, запровадження мораторію на проведення всіх видів податкових перевірок, а також звільнення платників від відповідальності за несвоєчасну сплату податкових зобов'язань. Однією з найбільш обговорюваних новацій стала можливість для підприємств з річним оборотом до 10 млрд грн перейти на спрощену систему оподаткування із ставкою 2% від обороту замість стандартного податку на прибуток (18%) та податку на додану вартість (20%). Крім того, з 2022-2024 рр. фізичні особи – підприємці третьої групи також отримали право сплачувати 2% від доходу замість раніше встановлених 5%.

З квітня переходити на цю систему дозволили й компаніям з понад 10 млрд грн річного доходу, в тому числі з середини квітня й тим, хто працював у галузях азартних ігор, обміну валюти, виробництва й торгівлі підакцизними товарами, видобутку, виробництва й реалізації дорогоцінних металів і каміння, діяльності з управління підприємствами, надання послуг пошти та зв'язку [16].

Таке рішення знизило податкові платежі тоді, коли в цьому не було необхідності, адже підприємства, які зазнали збитків, і так не платили б податок на прибуток, а розширювати спрощену систему на всіх у довгостроковій перспективі шкідливо і для бюджету, і для розвитку бізнесу.

Оподаткування податком на прибуток підприємств платників податку, які тимчасово перейшли на сплату єдиного податку третьої групи відповідно до цього пункту, здійснюється з урахуванням таких особливостей:

- надміру сплачена сума грошових зобов'язань з податку на прибуток підприємств, що існує на дату переходу на сплату єдиного податку за ставкою 2%, може бути зарахована у погашення грошових зобов'язань з цього податку, що виникатимуть після відновлення сплати податку на прибуток підприємств.
- авансові внески з податку на прибуток підприємств при виплаті дивідендів, що залишилися неврахованими у зменшення нарахованої суми податкового зобов'язання з цього податку на дату переходу на сплату єдиного податку за ставкою 2%, можуть бути враховані у зменшення такої суми після відновлення сплати податку на прибуток підприємств.
- від'ємне значення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств, що існувало на дату переходу на сплату єдиного податку, може бути зараховане у зменшення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств, що виникатиме після відновлення сплати цього податку, у порядку, визначеному пунктом 140.4 статті 140 Податкового Кодексу.
- проценти, які перевищують суму обмеження, визначеного пунктом 140.2 статті 140 Податкового Кодексу, які збільшили фінансовий результат до оподаткування, що залишилися не врахованими у зменшення фінансового результату до +оподаткування на дату переходу на сплату єдиного податку за ставкою 2 відсотки, зменшують фінансовий результат до оподаткування з урахуванням обмежень, встановлених пунктом 140.2 статті 140 цього Кодексу, після відновлення сплати податку на прибуток підприємств.
- платник, який протягом календарного року перейшов на сплату єдиного податку за ставкою 2 відсотки, у разі відновлення ним у цьому ж році сплати податку на прибуток підприємств складає та подає податкову декларацію з податку на прибуток підприємств наростаючим підсумком з початку такого календарного року. При цьому результати діяльності за періоди перебування на сплаті єдиного податку за ставкою 2 відсотки не враховуються при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств, зазначеного у підпункті 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 Податкового

Кодексу, з урахуванням положень підрозділу 4 цього розділу для платників податку на прибуток, які перейшли із спрощеної системи оподаткування на загальну.

- обсяг річного доходу від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків) платника податку на прибуток підприємств для цілей застосування підпункту 39.2.1.7 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39, підпункту 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 та пункту 137.5 статті 137 Податкового Кодексу обчислюється за весь звітний рік, у тому числі з урахуванням доходів, отриманих за періоди такого року, в яких такий платник податку перебував на сплаті єдиного податку за ставкою 2 відсотки"

Таким чином, сучасна модель оподаткування прибутку в Україні має свої характерні риси, зумовлені специфічними історичними та економічними умовами. Дослідження еволюції оподаткування прибутку дозволяє виокремити шість ключових етапів формування та розвитку податку на прибуток підприємств у національному контексті [4].

За результатами податкової реформи в Україні було суттєво змінено порядок справляння податку на прибуток підприємств, що позначилось на особливостях функціонування даного податку та його фіскальному значенні.

Відповідно, ключовою зміною механізму оподаткування прибутку в Україні стало запровадження нового принципу визначення податку на прибуток, який обчислюється виходячи із бухгалтерського фінансового результату (відповідно до національних П(С)БО або МСФЗ), та підлягає коригуванню на так звані податкові різниці. Ставка податку на прибуток в останні роки залишається незмінною (18%) і є однією із найнижчих у Європі [8].

Досить низька ставка податку на прибуток підприємств в Україні не виступає гарантією пожвавлення бізнес-середовища. Таким чином Україні, зокрема уряду та відповідним органам, необхідно звернути увагу не лише на номінальне зменшення податкового навантаження, а й використати дану ставку як потужний механізм для підвищення привабливості країни шляхом гармонізації податкового та бухгалтерського обліку з податку на прибуток підприємств,

мінімізації розриву між ефективною та нормативною ставкою податку, покращення рівня податкової культури платників, зниження рівня ухилення від сплати податків [9].

Одним із ключових напрямів підвищення ефективності діяльності підприємств в Україні виступає вдосконалення системи оподаткування прибутку. В умовах економічної нестабільності податкове регулювання набуває особливої ваги як інструмент державного впливу, спрямованого на стабілізацію та підтримку фінансової сфери. Посилення ролі держави в регулюванні податкової системи є особливо актуальним у період глибоких економічних трансформацій. Саме в часи реалізації структурних реформ податкова політика, вибудована в чітких і прозорих межах, набуває вирішального значення, оскільки ефективність її реалізації безпосередньо впливає на результати економічного оновлення країни [11].

Отже, сьогодні податок на прибуток підприємств - один із найвагоміших із групи прямих податків у податковій системі України, що пройшов великий історичний шлях становлення в державах світу. Податок на прибуток має подвійний характер: з одного боку, як елемент податкової системи, він відображає специфіку виробничих відносин, що становить його суспільну сутність; з іншого — являє собою частину національного доходу, який надходить до бюджету у грошовій формі, що визначає його матеріальну природу. Податок на прибуток пройшов великий історичний шлях становлення в державах світу. Він виступає одним із найважливіших механізмів соціального і економічного розвитку країни, а також забезпечує стабільну ефективність діяльності суб'єктів господарювання.

1.2. Нормативно-правове регламентування податку на прибуток підприємств в Україні

Податок на прибуток підприємств в Україні є одним з вагомих джерел формування дохідної частини Державного бюджету. Нормативно-правове регулювання податку на прибуток в Україні покликане забезпечити справедливий

розподіл податкового навантаження, створення сприятливого середовища для підприємницької діяльності та здійснюється на основі низки законодавчих актів та нормативних документів (табл. 1.2)

Таблиця 1.2. – Нормативно-правове регулювання оподаткування податку на прибуток підприємств в Україні

Нормативно-правовий акт	Зміст регулювання
Податковий кодекс України	Основний нормативний документ, що регламентує оподаткування прибутку юридичних осіб
Бюджетний кодекс України	Визначає надходження податку до державного та місцевих бюджетів.
Закони України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність"	Визначає зміст формування фінансової звітності, на основі якої розраховується податок.
Накази ДПС, Мінфіну, роз'яснення та листи Державної податкової служби	Деталізують окремі аспекти адміністрування податку.

Джерело: розроблено автором на основі [10], [15], [17], [25].

Ключовим документом, який визначає порядок обчислення, сплати та звітності з податку на прибуток підприємств, є **Податковий кодекс України, зокрема розділ III «Податок на прибуток підприємств»**.

Ним визначаються платники податку, об'єкт та база оподаткування, ставки та порядок обчислення податку на прибуток підприємств регламентує обов'язки та права платників податку та контролюючих органів.

Згідно зі статтею 133 Податкового кодексу, платники податку на прибуток вважаються юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність на території України, а також окремі нерезиденти.

До платників-резидентів належать:

- підприємства всіх форм власності, такі як державні, комунальні, приватні та колективні;
- товариства, такі як ТОВ, ПП, АТ тощо;
- бюджетні установи та неприбуткові організації, у разі отримання прибутку, що оподатковується.

До платників-нерезидентів відносяться ті юридичні особи, які:

- провадять діяльність в Україні через постійне представництво;
- отримують доходи з джерелом походження з України (дивіденди, послуги, роялті тощо);
- здійснюють інвестиційну діяльність на території України.

Також, до платників прибуткового податку належать банківські установи, страховики, лізингові компанії та резиденти Дія.City.

Детальніше розглянемо ставки податку на прибуток підприємств. (табл. 1.3).

Таблиця 1.3. – Ставки податку на прибуток підприємств в Україні.

Ставки податку на прибуток підприємств	
Ставка, %	Вид доходу
18%	Основна ставка податку на прибуток.
25%	Від скоригованого прибутку контрольованої іноземної компанії та виплати дивідендів.
3%	За договорами страхування.
0%	За договорами: довгострокового страхування життя, добровільного медстрахування та договорами у межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема страхування додаткової пенсії.
0, 4, 5, 6, 12, 15, 18%	Доходи нерезидентів та прирівняних до них осіб
10%	Від доходу, отриманого у залах гральних автоматів
18%	Від доходу, отриманого від організації та проведення азартних ігор
30%	Від діяльності з випуску та проведення лотерей
9%	Для резидентів Дія Сіті
25%	Оподаткування прибутку фінансової установи (крім страховика) (з 01.01.2025)

Джерело: [19].

До суб'єктів, що сплачують 0%, або взагалі звільнені від сплати податку відображені в табл. 1.4.

Таблиця 1.4. – Суб'єкти, що звільненні від оподаткування.

Тип організації	Умова звільнення від оподаткування
Громадські об'єднання	Внесені до Реєстру неприбуткових установ та організацій
Благодійні фонди	За умови використання коштів на статутну діяльність
ОСББ, ЖБК	При виконанні житлово-комунальних функцій
Релігійні організації	При дотриманні вимог ПКУ
Профспілки	За умови цільового використання доходів відповідно до установчих документів

Джерело: [23].

До пільговиків зі сплати прибуткового податку належать підприємства, що зображені в табл. 1.5.

Таблиця 1.5. – Підприємства, що мають пільгове оподаткування відповідно до Податкового кодексу України

Категорія підприємств	Тип пільг	Нормативне джерело
Підприємства осіб з інвалідністю	Повне звільнення від оподаткування або зниження ставки	Ст. 142 Податкового кодексу України
Резиденти Дія Сіті	9% (податок на виведений капітал)	Ст. 133 ПКУ та Закон «Про стимулювання розвитку цифрової еконо-міки в Україні»
Підприємства-інвестори в пріоритетних сферах	Тимчасове звільнення від оподаткування	Ст. 138.10, ст. 16 Закону «Про інвестиційну діяльність»

Джерело: [31].

До не платників прибуткового податку також належать особи третьої групи (ФОП та юридичні особи) не відносяться до платників податку на прибуток підприємств, замість нього вони сплачують єдиний податок за спрощеною системою. В свою чергу, сільськогосподарські виробники з 2024 року перейшли з фіксованого податку з площі землі до загальної системи зі збереженням пільг

Орієнтуючись на суспільну користь, соціальний захист та розвиток стратегічних галузей, особливо в умовах війни, податкова система передбачає широкий спектр пільг або звільнень від оподаткування окремих підприємств. Водночас, з метою підтримки фіскальної стабільності, держава поступово переходить до загального оподаткування з окремими винятками.

Не дивлячись на податкову ставку, всі платники податку на прибуток ведуть податковий облік орієнтуючись на бухгалтерські дані за правилами Податкового кодексу України.

З 2016 року подати декларацію про доходи платники можуть виключно в електронному вигляді та у строки визначенні ПКУ (табл. 1.6).

Таблиця 1.6. – Строки декларування та сплати податку на прибуток (2025 рік)

Графік звітування та сплати податку на прибуток			
Квартальні платники податку на прибуток			
Звітний		Граничний строк	
квартал	рік	звітування	сплата податку

I	2025	12.05.2025	20.05.2025
II		11.08.2025	19.08.2025
III		10.11.2025	19.11.2025
IV		01.03.2025	11.03.2025
Річні платники податку на прибуток			
—	2026	01.03.2026	01.03.2026

Джерело: [16].

Для подання декларації можна скористатись такими платформами, як:

- Електронний кабінет платника;
- Системи М.Е.Дос, Тахер, онлайн банкінг тощо;
- Програмне забезпечення з сертифікованим підписом ЕЦП/КЕП.

Як розрахувати об'єкт оподаткування? Об'єкт оподаткування це прибуток, що вираховується шляхом коригування (збільшення/зменшення) фінансового результату до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності підприємства [1].

Об'єкт оподаткування = Фінансовий результат до оподаткування +/- Податкові різниці*

Звідси, можна визначити суму податку на прибуток:

Об'єкт оподаткування * Ставка податку = Сума податку на прибуток

* *Податкові різниці*- це коригування, передбаченні розділом III ПКУ, що враховуються для визначення бази оподаткування.

Податкові різниці поділяються на:

1. Обов'язкові (амортизація, резерви, проценти, фінансова допомога, збитки минулих періодів).
2. Добровільні (застосовуються за рішенням підприємства).

Можемо підсумувати що нормативно-правове регламентування податку на прибуток підприємств в Україні має комплексний характер, що забезпечує чіткість, прозорість і контроль у сфері оподаткування. Наявна законодавча база оподаткування забезпечує базові умови та враховує міжнародні підходи, зокрема європейські стандарти оподаткування. Водночас, залишається питання щодо подальшого вдосконалення податкових норм – шляхи мінімізації ухилення від

сплати податків, зниження фіскального навантаження на бізнес та підвищення інвестиційної привабливості.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

2.1. Індикатори та показники, що характеризують фіскальне та регулююче значення податку на прибуток підприємств в Україні

У сучасних умовах трансформації податкової системи України особливої уваги набуває аналіз податку на прибуток підприємств як одного з ключових джерел формування доходної частини бюджету та важливого інструменту впливу на економічні процеси. Виконання цим податком двох базових функцій — фіскальної та регулюючої — обумовлює необхідність оцінювання його ефективності не лише за абсолютними показниками надходжень, а й за допомогою відповідних кількісних та якісних **індикаторів**, що комплексно відображають податкові процеси у державі.

Фіскальне значення прибуткового податку відображається насамперед через формування доходної частини державного бюджету. Ефективність реалізації фіскальної функції реалізується через низку кількісних та якісних індикаторів. Одним з основним індикатором фіскальної функції є обсяг надходжень до бюджету від податку на прибуток. Він відображає фактичну суму податку, що сплачена підприємствами за звітний період.

Розглянемо абсолютні значення надходжень від податку на прибуток підприємств у мільярдах гривень та їхню частку у загальних доходах бюджету у відсотках за період 2020–2024 років (рис. 2.1)

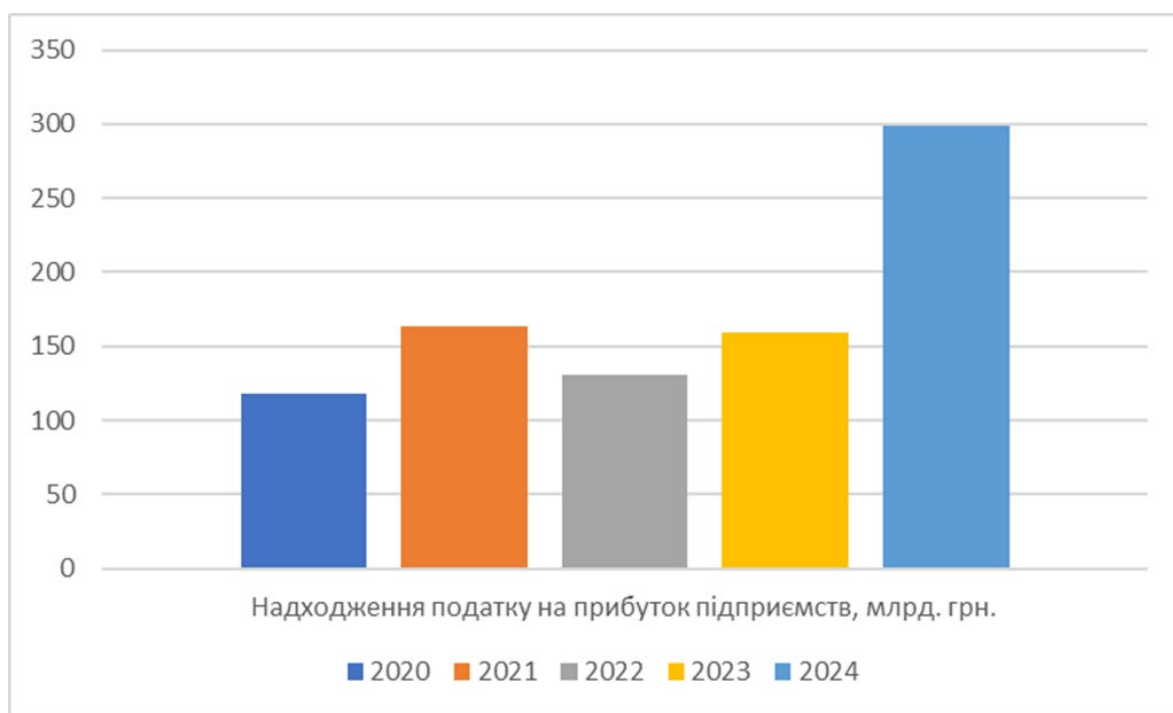

Рисунок 2.1 Динаміка надходжень податку на прибуток підприємств до Державного бюджету України у 2020-2024 рр.

Джерело: розроблено автором за даними [7]

Відповідно діаграмі, надходження за 2020 рік становлять 118,5 млрд. грн, що дорівнює 8,61% у доходах зведеного бюджету. За 2021 рік спостерігається зростання надходжень до 163,9 млрд. грн, що на 1,25% більше за попередній рік. Це свідчить про стабільну економічну активність та високі прибутки підприємств.

В 2022 році можемо побачити різке зниження надходжень до 130,6 млрд. грн (5,94%), яке пов'язане з початком повномасштабної війни, яка зумовила суттєве падіння економічної активності, зміщення бюджетних пріоритетів та закриття підприємств.

Помірне відновлення підприємницької діяльності спостерігається в 2023 році. Надходження від податку на прибуток склали 159,3 млрд. грн, при частці 5,13%.

За підсумками 2024 року, відстежується значне зростання надходжень до 299,05 млрд. грн. Така динаміка може свідчити про часткову економічну стабілізацію, посилення податкового адміністрування тощо.

Доцільно проаналізувати динаміку надходжень від податку на прибуток підприємств у порівнянні з ВВП за допомогою коефіцієнту податкового навантаження. Він визначається як співвідношення фактичних надходжень від ППП до загального обсягу валового прибутку підприємств у країні [див. формулу (2.1)].

Коефіцієнт податкового навантаження розраховується за формулою:

$$K_{п.н.} = \frac{ПН}{ВВП} \times 100\%$$

Де: *K п.н.* - коефіцієнт податкового навантаження;

ПН – сума податкових надходжень від податку на прибуток підприємств;

ВВП – обсяг валового внутрішнього продукту.

Формула 2.1

Цей індикатор свідчить про інтенсивність оподаткування прибутку і є критерієм податкової стійкості бізнес-середовища (табл. 2.2).

Таблиця 2.2. – Співвідношення надходжень податку на прибуток підприємств до ВВП у 2020-2024 рр.

Рік	Надходження податку на прибуток підприємств, млрд. грн.	ВВП України, млрд. грн	Коефіцієнт податкового навантаження, %
2020	118,5	4194,02	2,8%
2021	163,9	5459,57	3,0%
2022	130,6	5191,02	2,5%
2023	159,3	6537,82	2,4%
2024	299,05	7658,65	3,9%

Джерело: розроблено автором на основі [33].

Дослідження динаміки частки податку на прибуток підприємств у структурі ВВП України за 2020-2024 роки свідчить про відносну стабільність податкової політики, адже цей показник залишався в межах 2,4–3,0%, попри суттєве зростання валового внутрішнього продукту. Водночас зменшення частки у 2022 та 2023 роках може бути наслідком впливу зовнішніх кризових факторів, зокрема пандемії

COVID-19 та повномасштабної війни, які призвели до зниження прибутковості підприємницької діяльності. Така ситуація акцентує увагу на важливості адаптації податкової політики до змін кон'юнктури та необхідності ефективного податкового адміністрування задля збереження фінансової стійкості держави.

Кожна держава формує власну модель оподаткування, що базується на національному законодавстві та включає визначення об'єкта і бази оподаткування, механізмів податкових пільг і ставок. Водночас податкове ставлення до суб'єктів господарювання суттєво відрізняється між країнами, що відображається у специфіці фінансової політики кожної з них. Повноцінну картину структури надходжень до Зведеного бюджету можна отримати через аналіз частки доходів, що формуються за рахунок різних видів податків.

Механізм обчислення податку на прибуток підприємств ґрунтується на оподаткуванні позитивного фінансового результату діяльності. Такий результат визначається як різниця між доходами і витратами, і може мати позитивне значення (прибуток) або бути від'ємним (збиток). Фінансовий результат до оподаткування встановлюється відповідно до норм бухгалтерського обліку, а джерелом для формування податкової звітності є:

- для підприємств, що працюють за НП(С)БО — Звіт про фінансові результати;
- для тих, хто звітує за МСФЗ — Звіт про прибутки та збитки.

Платників податку на прибуток умовно поділяють на дві категорії:

- ті, хто обчислює податок на базі «чистого» фінансового результату, без додаткових коригувань. У такому випадку всі доходи та витрати враховуються виключно за правилами бухобліку;
- ті, хто застосовує податкові коригування, що включають як збільшення, так і зменшення фінансового результату, з урахуванням податкових різниць. Це означає, що деякі операції можуть бути виключені з розрахунку прибутку для цілей оподаткування.

Ключовим критерієм для визначення типу платника є розмір доходу, обчислений відповідно до бухгалтерських стандартів. Відповідно, існує умовна класифікація: підприємства з незначними доходами (малодоходники), для яких

передбачена спрощена модель обліку без коригувань, і великодоходники, які звітують щоквартально та використовують систему податкових різниць. Усі положення, що регламентують порядок нарахування податку на прибуток, зосереджені у Розділі III Податкового кодексу України та в підрозділі 4 Перехідних положень. Узагальнені положення щодо загального порядку оподаткування прибутку підприємств відображені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1. – Податкові різниці та розрахунок податку на прибуток

Податкові різниці та розрахунок податку на прибуток		
Критерії порівняння	Платники податку на прибуток, які:	
	Не визначають* податкові різниці («малодоходники»)	Визначають податкові різниці («великодоходники»)
Об'єкт оподаткування	Фінансовий результат до оподаткування з фінансової звітності	Фінансовий результат до оподаткування з фінансової звітності ± податкові різниці
Допустимий обсяг доходу за 2024 рік	≤ 40 млн. грн.. (без непрямих податків)	> 40 млн. грн..(без непрямих податків), а також можна з меншим доходом добровільно**
Звітний період	Календарний рік	Календарний квартал
* деякі податкові різниці для них все ж таки існують. Серед них – можливість зменшення фінансового результату на збитки минулих років, податкова різниця з обліку бюджетних грантів. Такі коригування теж вважаються податковими різницями; ** однак щороку змінювати своє рішення не можна. Якщо перехід на застосування податкових різниць уже здійснено, то рішення про їх незастосування можна прийняти не більше 1 разу протягом безперервної сукупності років в кожному з яких дохід менший 40 млн. грн. Таким чином, якщо дохід залишається потім щороку в межах до 40 млн. грн., то повернутися «назад» до обліку без податкових різниць не вийде		

Джерело: розроблено автором на основі [22].

З аналізу представлених статистичних даних можна з упевненістю стверджувати про вагоме значення податку на прибуток, адже саме надходження до бюджету слугують основним джерелом фінансування розвитку регіонів, сприяють соціально-економічній стабільності та процвітанню територій.

Узагальнюючи викладене, слід зазначити, що у вітчизняній податковій практиці існує кілька методичних підходів до оцінювання фіскальної ефективності податкових надходжень, серед яких найбільш поширеними є аналіз питомої ваги податку в структурі доходів зведеного бюджету, податкового навантаження,

ефективної ставки тощо. Результати розрахунків зазначених показників для податку на прибуток свідчать про його недостатню фіскальну ефективність та слабкий регуляторний потенціал, а також вказують на проблеми у сфері адміністрування податку в корпоративному секторі: складність і непрозорість визначення об'єкта оподаткування, наявність значних можливостей для ухилення від сплати податку шляхом використання схем оптимізації.

2.2. Фіскальне значення податку на прибуток підприємств в Україні

На сучасному етапі одним із ключових питань, що привертає увагу не лише наукової спільноти, а й урядових структур різних держав, є забезпечення фіскальної результативності податкової системи. Податок на прибуток підприємств посідає вагомe місце у формуванні доходної частини Державного бюджету України, водночас виконуючи функцію економічного регулятора — впливаючи на обсяги виробництва, рівень конкурентоспроможності та інвестиційну привабливість вітчизняної економіки. Відтак, дослідження фіскальної ефективності цього податку в умовах чинного законодавства є вкрай актуальним, оскільки результативність податкового інструментарію тісно пов'язана з можливістю задоволення суспільних потреб через бюджетну систему.

Фіскальна функція цього виду прямого оподаткування полягає у мобілізації фінансових ресурсів з підприємницьких структур для наповнення бюджету, що забезпечує виконання державою її соціально-економічних зобов'язань.

На мою думку, фіскальна ефективність податків набуває реального змісту лише за умови цільового та раціонального використання зібраних державою коштів. Саме тому аналіз динаміки надходжень податку на прибуток підприємств до бюджету України в порівнянні з іншими вагомими надходженнями, є необхідним для об'єктивної оцінки ефективності фіскального механізму. Такий підхід дозволяє виявити рівень впливу державної податкової політики, а також ідентифікувати

чинники стимулювання, що впливають на достовірне відображення фінансового стану суб'єктів господарювання (рис 2.2).

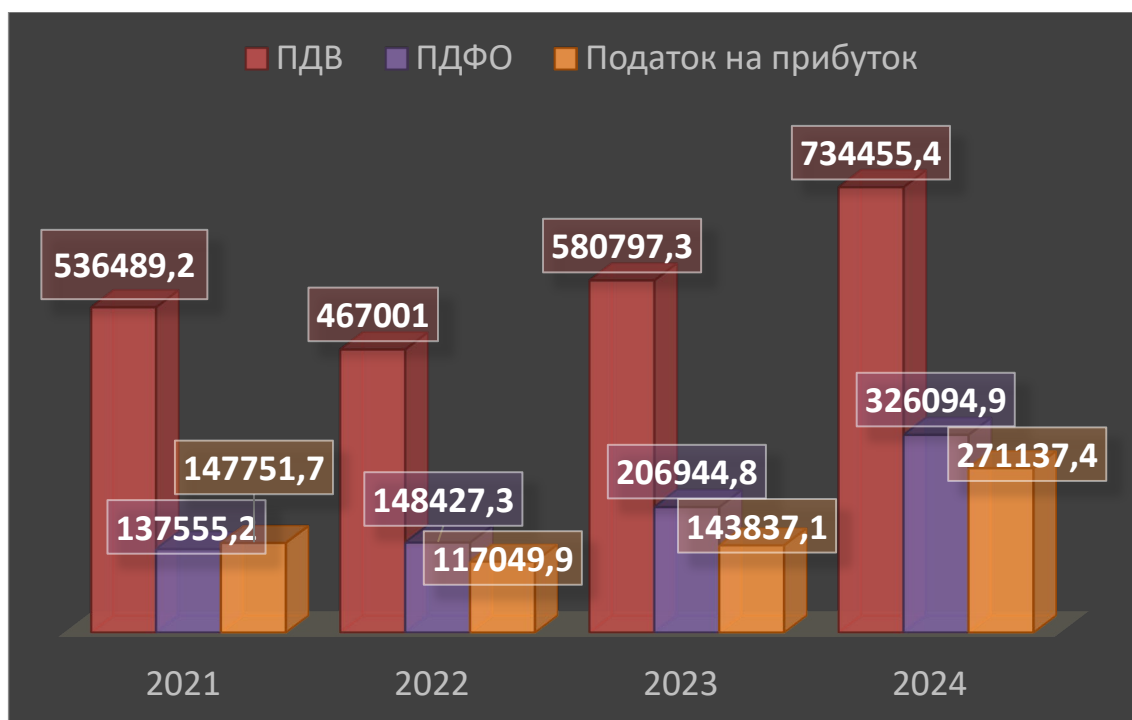

Рисунок 2.2. – Динаміка надходжень до Державного бюджету України ПДВ, ПДФО та податку на прибуток підприємств у 2021-2024 рр., млн грн.

Джерело: розроблено автором за даними [7].

Динаміка надходжень від податку на прибуток, наведена на рис. 2.2, свідчить про їх змінність: у 2021 році спостерігалось помірне зростання, тоді як 2022 рік позначився спадом, зумовленим повномасштабною війною та погіршенням соціально-економічної ситуації. Водночас у 2023 році надходження до місцевих бюджетів зросли на 28,7 млн грн порівняно з 2022 роком, що пояснюється активізацією процесів децентралізації.

Порівняльний аналіз надходжень від податку на прибуток із доходами від інших загальнодержавних податків свідчить про його обмежену фінансову значущість. Крім того, недосконалий механізм адміністрування цього податку перешкоджає реалізації його потенціалу як інструменту стимулювання соціально-економічного розвитку. Отже, необхідно здійснити глибший аналіз фінансової ефективності податку на прибуток з урахуванням різних підходів до її оцінювання.

Досвід економічно розвинених країн підтверджує, що саме податок на прибуток виступає ключовим інструментом регуляторного впливу, який визначає інтенсивність економічної активності в державі.

До 2015 року в українській системі оподаткування прибутку підприємств діяли низка стимулюючих механізмів, спрямованих на підтримку окремих видів діяльності. Зокрема, Податковим кодексом України передбачалося:

1. Звільнення від оподаткування 80% прибутку підприємств протягом п'яти років з моменту отримання першого прибутку, якщо цей прибуток був отриманий внаслідок реалізації енергоефективних заходів або проектів.
2. Такий самий п'ятирічний пільговий режим для 80% прибутку від реалізації на митній території України продукції власного виробництва, зокрема:
 - енергоефективного обладнання та матеріалів, що сприяють раціональному використанню енергоресурсів;
 - засобів вимірювання, контролю та управління споживанням енергоресурсів;
 - обладнання для виробництва альтернативного палива;
 - техніки, що працює на основі відновлюваних джерел енергії.
3. До 2020 року звільнявся від оподаткування прибуток підприємств, отриманий від:
 - видобування та використання метану вугільних родовищ;
 - продажу біопалива;
 - когенераційного виробництва енергії з біопалива;
 - реалізації техніки на альтернативному паливі, виготовленої в Україні.
4. До 2021 року пільги застосовувалися до прибутку, отриманого:
 - підприємствами легкої промисловості (крім тих, що працюють на давальницькій сировині);
 - енергетичними компаніями, які виробляють електроенергію з відновлюваних джерел;
 - підприємствами суднобудування;
 - виробниками машинобудівної техніки для аграрного сектору.

Фіскальна ефективність податку на прибуток виступає індикатором результативності, що відображає співвідношення між використаними ресурсами та досягнутими результатами як на загальнодержавному рівні, так і в межах окремого підприємства. Оцінити цей показник можливо за допомогою низки кількісних індикаторів. Аналіз наукових підходів дав змогу сформулювати набір показників для оцінювання впливу макроекономічних факторів прибутковості як для держави, так і для бізнесу (рис. 2.3).

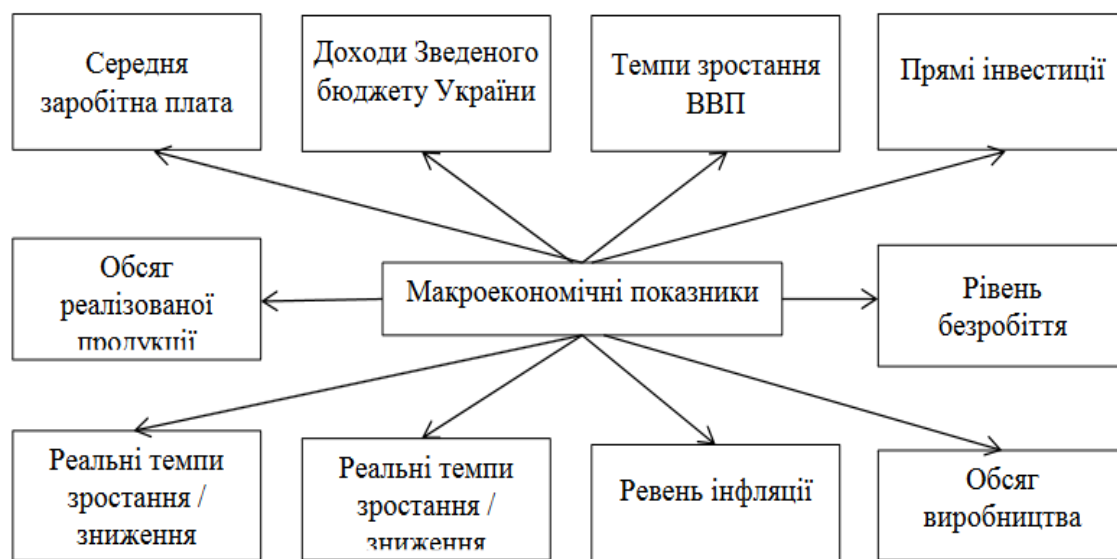

Рисунок 2.3. - Основні показники, що впливають на податок на прибуток підприємства.

Джерело: розроблено автором на основі [4].

Для оцінки впливу на фіскальну ефективність податку на прибуток було обрано низку ключових макроекономічних показників, які мають прямий або опосередкований зв'язок із надходженнями до бюджету та загальним економічним станом країни:

- **Доходи зведеного бюджету України** – виступають основним індикатором фіскальної ефективності, оскільки відображають обсяг коштів, які мобілізуються до бюджету держави;
- **Середній рівень заробітної плати** – демонструє взаємозв'язок між доходами населення та продуктивністю праці, а також дозволяє оцінити рівень кваліфікації робочої сили;

- **Рівень інфляції** – важливий фактор при плануванні бюджетних надходжень і витрат. З одного боку, низька інфляція може обмежувати зростання доходів бюджету, з іншого – сприяє більш стабільному його виконанню;
- **Обсяг прямих іноземних інвестицій** – визначає рівень довіри інвесторів до економіки країни та сприяє впровадженню сучасних технологій і нових форм управління, що позитивно впливає на прибутковість підприємств;
- **Валовий внутрішній продукт (ВВП)** – інтегральний показник, який відображає загальний результат економічної діяльності підприємств у різних секторах та слугує базовим орієнтиром для фіскального планування.

Таким чином, зазначені макроекономічні індикатори безпосередньо впливають на формування податку на прибуток підприємств і були використані як основа для проведення кореляційно-регресійного аналізу його фіскальної ефективності.

Застосування регресійного аналізу та інтерпретація його результатів дозволяють здійснити ґрунтовну оцінку впливу окремих факторів на фіскальну ефективність податку на прибуток. Слід зауважити, що склад незалежних змінних у побудові моделей змінюється, оскільки постійно ведеться пошук найбільш релевантної та статистично значущої комбінації факторів. Оцінка здійснюється з використанням коефіцієнта детермінації (R^2), значення якого у розроблених моделях варіюється від 0,93 до 0,99, що свідчить про високий рівень пояснювальної здатності моделей.

Фактори, що впливають на формування суми податку на прибуток підприємств, наведені в табл. 2.3. Ці дані демонструють кількісну оцінку їхнього впливу на відповідні податкові надходження [27].

Таблиця 2.3. – Розрахунок впливу факторів на суму податку на прибуток підприємств

Податок на прибуток підприємств	Коефіцієнт кореляції	$P > t $
Доходи зведеного бюджету України	0,0503	0,010
Середня заробітна плата, тис. Грн	11,522	0,012
Прямі інвестиції в Україну	9,701	0,014
Рівень інфляції, %	-0,639	0,013
ВВП	2,030	0,014

Джерело: розроблено автором на основі [16].

Аналіз даних табл. 2.3 засвідчив, що значення коефіцієнта в моделі вказує на напрям і силу впливу відповідного фактора на обсяг податку на прибуток підприємств. Водночас показник $P > |t|$ свідчить про статистичну значущість кожного з факторів: він не повинен перевищувати 0,1, що відповідає 90% довірчому інтервалу.

Проведене моделювання продемонструвало, що всі змінні моделі є статистично значущими на рівні 95% довіри, а коефіцієнт детермінації (R^2) склав 0,978, що свідчить про дуже високу пояснювальну здатність моделі.

Серед факторів, що позитивно впливають на надходження податку на прибуток, визначено:

- **Зростання доходів Зведеного бюджету України:** збільшення цього показника на 1 млн грн забезпечує приріст податкових надходжень на 0,0503 млн грн;
- **Середня заробітна плата:** підвищення на 1% сприяє зростанню податкових надходжень на 11,522 млн грн;
- **Кількість суб'єктів господарювання:** 77,8% податку на прибуток формується за рахунок кількості підприємств. Зростання цього показника на 1 тис. осіб забезпечує приріст податку на 0,043 млн грн.

Таким чином, регресійний аналіз дозволив виявити ключові чинники, через які органи державної влади можуть здійснювати вплив на фіскальну ефективність податку на прибуток підприємств. Це відкриває можливості для більш цілеспрямованої податкової політики.

2.3. Регулююче значення податку на прибуток підприємств в Україні

У класичному тлумаченні податок на прибуток підприємств розглядається передусім як інструмент фіскального наповнення бюджету. Водночас, цей податок виступає одним з ефективних інструментів державного впливу на економічну

динаміку. Як зазначає А. Соколовська, «регулююча функція податків полягає у впливі на інвестиційну діяльність, структуру виробництва, соціальні та регіональні пріоритети» [ст. 154,].

Досвід фіскального регулювання в економічно розвинених державах свідчить про те, що податок на прибуток є ключовим інструментом впливу на економічну активність і виконує важливу регулюючу функцію.

Основними інструментами регулюючого впливу прибуткового податку є система стимулів та пільг, які спрямовані на підтримку підприємницького сектору, модернізацію виробництва та залучення інвестицій. Для результативної роботи таких інструментів потрібна стабільність податкової системи, прозорість механізмів адміністрування та наявного моніторингу результатів податкової політики.

З огляду на необхідність балансування між фіскальною та регулюючою функціями, доцільним є формування такої податкової політики, за якої ставка податку на прибуток встановлюється на рівні, що не перешкоджає розвитку підприємницької діяльності, водночас забезпечуючи стабільні надходження до бюджету.

У 2024 році ставки податку на прибуток підприємств в Україні були диференційованими відповідно до джерела доходу та категорії платника податку, що відображено в табл. 2.6.:

Таблиця 2.6. – Ставки податку на прибуток підприємств у 2024 році

Ставка податку на прибуток	Вид доходу
18%	базова (основна) ставка податку на прибуток
3%	від об'єкта оподаткування – за договорами страхування
0%	за договорами з довгострокового страхування життя, договорами добровільного медстрахування та договорами страхування у межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема договорів страхування додаткової пенсії
0, 4, 5, 6 ,12 ,15 ,18 20%	доходи нерезидентів та прирівняних до них осіб із джерелом їхнього походження з України у випадках, встановлених п. 141.4 ПК
10%	від доходу, отриманого від організації та проведення азартних ігор у залах гральних автоматів

18%	від доходу, отриманого від діяльності у сфері організації та проведення азартних ігор, крім доходу, отриманого від організації та проведення азартних ігор у залах гральних автоматів
25%	від скоригованого прибутку КІК*, визначеного відповідно до ст. 39-2 ПК
30%	від суми доходів, визначених пп. 134.1.4 ПК - під час провадження діяльності з випуску та проведення лотерей
9%	під час провадження діяльності резидентами Дія Сіті – платниками податку на особливих умовах

Джерело: розроблено автором на основі [18].

Регулююча функція податку на прибуток підприємств в Україні проявляється в оптимізації податкових ставок та різного роду податкових пільгах, при чому ефективність пільг безпосередньо залежить від способу надання та відповідного контролю.

З огляду на функції доходів підприємства і необхідність використання прибуткового оподаткування як інструмента регулювання розвитку виробництва, очевидно, що фіскальної функції податку на прибуток підприємств варто надавати другорядне значення. Такий підхід має обумовлювати і відповідну структуру доходів бюджету, при якій питома вага особистого прибуткового податку має бути більша, за податок на прибуток.

Податок на прибуток підприємств допомагає регулювати:

- розподіл і перерозподіл ВВП;
- темпи економічного зростання на макрорівні;
- вибір методів фінансування інвестицій (самофінансування, залучені і позичкові засоби);
- напрямки розподілу прибутку (накопичення або споживання);
- вибір правової організації бізнесу (АТ, ООО і тд).

Таким чином, регулююча функція передбачає вплив податку на прибуток підприємств на господарські процеси, відтворення суспільного продукту, обсяг капіталу, інвестицій, тощо. Оптимізація податкових ставок в Україні займає важливе місце в оподаткуванні прибутку, оскільки недосконалість ставок може мінімізувати регулюючий ефект податку та, відповідно, його фіскальну роль.

Регулююча функція податку проявляється у здатності держави через механізми оподаткування впливати на поведінку суб'єктів господарювання, їхню інвестиційну активність, обсяги виробництва, напрями капіталовкладень та інноваційний розвиток. Податок на прибуток виступає інструментом впливу на розподіл фінансових ресурсів між державним та приватним секторами, сприяючи або стримуючи певні економічні процеси.

У контексті українських реалій це означає, що ставка податку, порядок його нарахування, наявність пільг чи можливості перенесення збитків можуть бути інструментами макроекономічної політики, спрямованої на стимулювання зростання, підтримку малого бізнесу чи розвиток пріоритетних галузей.

Основними інструментами регулюючого значення прибуткового податку є система стимулів та пільг, які спрямовані на підтримку підприємницького сектору, модернізацію виробництва та залучення інвестицій. Для результативної роботи таких інструментів потрібна стабільність податкової системи, прозорість механізмів адміністрування та наявного моніторингу результатів податкової політики.

Також, до основних інструментів регулюючого впливу податку на прибуток підприємств можна віднести:

- 1) **Амортизаційна політика.** Вона впливає на прибуток, так як, чим більша амортизація, тим менше податку на прибуток потрібно сплатити. Така політика дозволяє прискорити списання основних засобів, що стимулює оновлення виробничого капіталу.
- 2) **Перенесення збитків на майбутні періоди.** Дає можливість підприємствам, які отримали збиток у звітному періоді, врахувати його в майбутніх роках для зменшення бази оподаткування. Це знижує податкове навантаження у складні роки.
- 3) **Інвестиційні податкові кредити.** Тобто відстрочка сплати податку на прибуток підприємств на певний період у разі, якщо ці кошти будуть направлені на інвестиційні цілі. Це дасть підприємствам тимчасове зниження

податкових зобов'язань у разі капіталовкладень, збільшення продуктивності, збереження оборотних коштів.

Регулююча функція податку на прибуток підприємств в Україні реалізується через систему стимулів та пільг, спрямованих на підтримку підприємницької активності, модернізацію виробництва та залучення інвестицій. Водночас ефективність такого впливу значною мірою залежить від стабільності податкового середовища, прозорості механізмів адміністрування та наявності дієвого моніторингу результатів податкової політики.

В Україні діє система пільг з податку на прибуток підприємств, яка надає певні категорії платників податків податкові пільги. Ці пільги спрямовані на підтримку та стимулювання розвитку певних галузей економіки, а також на створення сприятливих умов для інвестицій та інновацій.

Категорії платників податків, що отримують пільги:

1. Малі та середні підприємства (МСП) часто отримують податкові пільги для стимулювання їх розвитку. Наприклад, для новостворених МСП може бути передбачено звільнення від сплати податку на певний період або зниженні ставки.

2. Компанії, що займаються дослідженнями та розробками, можуть скористатися податковими кредитами на витрати, пов'язані з інноваційною діяльністю.

36 3. Підприємства агропромислового комплексу також можуть отримувати податкові пільги. Це включає звільнення від сплати податку на прибуток на доходи, отримані від первинного виробництва сільськогосподарської продукції.

4. Для стимулювання економічного розвитку певних регіонів можуть бути встановлені спеціальні податкові режими, що включають звільнення від податку або знижені ставки податку для підприємств, що працюють у цих регіонах.

Податкові пільги є важливим інструментом фіскальної політики, який може стимулювати розвиток певних галузей економіки, підтримувати інновації та розвиток малого та середнього бізнесу. Однак, для забезпечення їхньої ефективності необхідно ретельно планувати та контролювати використання пільг, щоб мінімізувати втрати бюджетних доходів та запобігти зловживанням [27].

Подальший розвиток регулюючого потенціалу ППП потребує посилення інституційної спроможності органів влади, цифровізації контролю та вдосконалення механізмів оцінки ефективності податкових пільг.

Таким чином, податок на прибуток може виступати інструментом стимулювання модернізації підприємств, заохочення до легалізації доходів, а також механізмом збалансування між короткостроковими інтересами державного бюджету та довгостроковими економічними цілями.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

3.1. Проблеми справляння податку на прибуток в Україні

Ефективність справляння податку на прибуток часто піддається критиці з боку науковців, підприємців і фахівців у галузі оподаткування. Існуюча система має низку суттєвих проблем, які впливають як на наповнення бюджету, так і на інвестиційний клімат в країні.

У зв'язку з цим, аналіз чинного податкового законодавства України дозволяє окреслити ключові напрямки вдосконалення регулювання функціонування податку на прибуток з урахуванням актуальних суспільних викликів. У процесі дослідження було ідентифіковано низку проблем, які систематизовано на рис. 3.1.

Рисунок 3.1 – Основні проблеми оподаткування прибутку підприємств в Україні

Джерело: розроблено автором за даними [6].

Незважаючи на численні зміни, що відбулися з моменту ухвалення Податкового кодексу України у частині, присвяченій податку на прибуток підприємств, у нормативному полі зберігаються суттєві недоліки, які перешкоджають ефективному функціонуванню податку. Зокрема, систематичне оновлення звітних періодів, постійне коригування порядку декларування тощо, що створює додаткові бар'єри для реалізації функцій податку, серед яких слід виокремити такі:

- ✓ **Високий рівень податкового тиску.** Попри зниження ставки у 2014 році з 25% до 18 %, фактичне навантаження на бізнес залишилось значним через складність обліку, високі штрафи, супутні платежі.
- ✓ **Ухилення від оподаткування та мінімізація економіки.** За оцінками експертів, майже 40% підприємств навмисно занижують доходи та/або використовують схеми з мінімізації податкових зобов'язань.
- ✓ **Недосконале адміністрування податку.** Попри активну діджиталізацію, система адміністрування залишається складною, зокрема, через невідповідність форми податкової декларації положенням Податкового кодексу України.

Окрему увагу слід приділити проблемі визначення об'єкта оподаткування, який базується на фінансовому результаті до оподаткування, скоригованому на податкові різниці. Такий підхід формує постійні ризики з боку податкових органів і провокує застосування різних схем мінімізації податкового навантаження, що, в свою чергу, чинить тиск на добросовісних платників. Це призводить до перерозподілу податкового тягаря та зменшення надходжень до бюджету, сприяючи «тінізації» економіки. Дану проблему доцільно розглядати як складову ширшого комплексу, зображеного на рисунку 3.2.

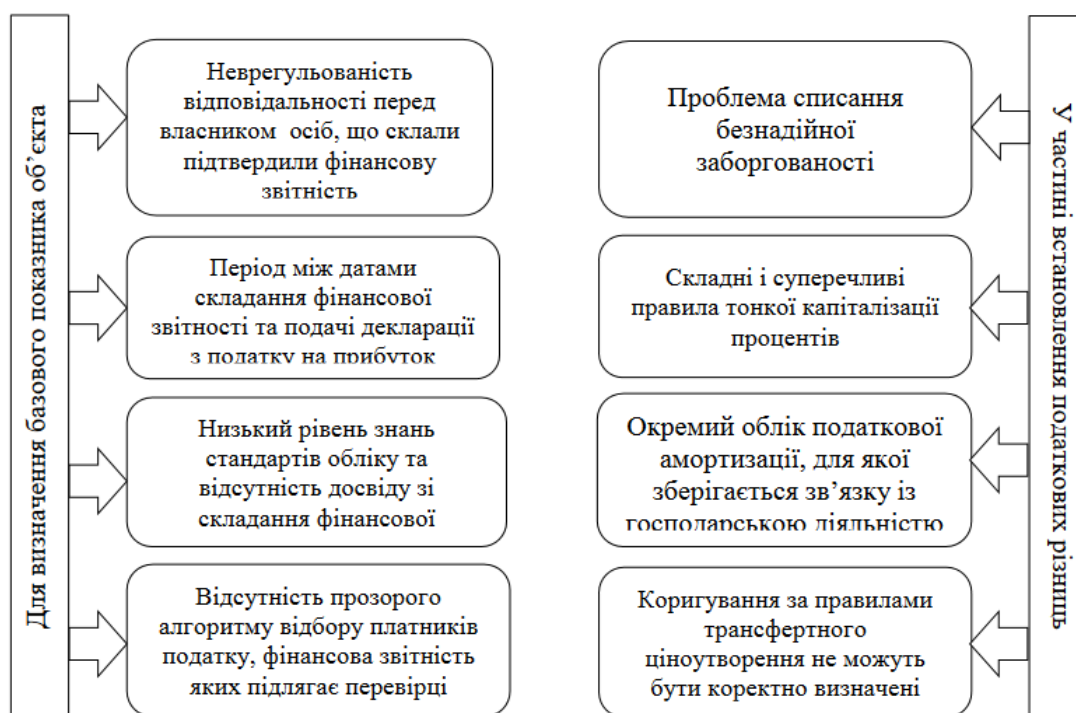

Рисунок 3.2 – Групування основних проблем розрахунку об'єкта оподаткування.

Джерело: [17].

Представлена схема ілюструє, що обчислення об'єкта оподаткування є багатовимірною проблемою, вирішення якої потребує узгоджених дій з боку як держави, так і платників податків. Для її подолання необхідно досягти компромісу в інтересах обох сторін.

Серед актуальних проблем функціонування податку на прибуток підприємств слід також виокремити такі:

- ✓ **дисбаланс між податковим та бухгалтерським обліком** щодо визначення доходів, витрат та собівартості реалізації;
- ✓ **наявність можливості переносу збитків на майбутні податкові періоди**, що створює умови для зловживань;
- ✓ **високий рівень тіньової економіки**;
- ✓ **недостатня стимулююча функція податку** щодо інвестиційної та інноваційної діяльності.

Окрему загрозу становить неефективне адміністрування податку, що іноді супроводжується **фіскальним тиском на платників**. Така ситуація виникає, коли

податкові органи діють у розріз із законодавчими нормами, ігноруючи принцип презумпції правомірності платника. Це проявляється як у процесі перевірок, так і при адміністративному оскарженні податкових рішень.

Суттєвим викликом є **встановлення фіскальних планів по надходженнях**, які податкові органи намагаються виконати будь-якою ціною, навіть шляхом завищених донарахувань та перекручення фактичних даних. У результаті цього суб'єкти господарювання змушені захищати свої інтереси в судовому порядку, адже адміністративне оскарження має переважно формальний характер. За наявною статистикою, понад 88% рішень податкових органів не містять достатньої аргументації та зводяться до формального цитування окремих норм законодавства. Водночас податкові спори покладають основний тягар доказування правомірності дій на платника, хоча відповідно до Податкового кодексу це обов'язок контролюючого органу.

Малі та середні підприємства, не маючи фінансових ресурсів для судового захисту, часто змушені сплачувати необґрунтовані донарахування, що створює передумови для **корупційних проявів** у сфері адміністрування податку на прибуток.

Крім того, спостерігається **зниження фіскальної ефективності податку на прибуток**. Протягом останніх п'яти років обсяг надходжень від цього податку скоротився. Докладний аналіз цієї тенденції подано у підрозділі 2.2.

Встановлено також проблему, пов'язану з **технічними аспектами податкового адміністрування**: модернізація програмного забезпечення або оновлення офіційних ресурсів для подання звітності часто припадає на звітні періоди. Це, у разі технічних збоїв, призводить до порушення строків подання декларацій і, як наслідок, до накладення штрафів на платників податків.

Останньою серед виявлених проблем є **масове приховування доходів суб'єктами господарювання**, зумовлене високими ставками податку. Особливо це стосується малого та середнього бізнесу, який змушений вдаватися до неформальних практик задля збереження конкурентоспроможності, що є наслідком відсутності належного регулювання з боку держави [38].

Таким чином, податок на прибуток підприємств в Україні поступово трансформувався у засіб фіскального тиску, водночас демонструючи низький рівень регуляторної ефективності. Для підвищення результативності його функціонування необхідно вдосконалити адміністрування, забезпечити стабільність законодавства та впровадити сучасні технології у сфері податкового контролю та судового захисту прав платників.

3.2. Зарубіжний досвід корпоративного оподаткування

З огляду на глобалізацію світової економіки та активну інтеграцію країн до міжнародних фінансових структур, особливого значення набуває вивчення зарубіжного досвіду оподаткування прибутку підприємств. Оподаткування прибутку підприємств є ключовим аспектом економічної політики будь-якої країни. Ефективна податкова система забезпечує стабільні доходи для державного бюджету, сприяє економічному зростанню та створює умови для справедливого розподілу ресурсів. Аналіз зарубіжного досвіду оподаткування прибутку підприємств може надати цінні уроки для України, яка прагне реформувати свою податкову систему для підвищення її ефективності та конкурентоспроможності.

У сучасному світі корпоративне оподаткування є одною з найважливіших складових загальної податкової політики та посідає провідне місце в системі фінансового забезпечення держав світу. Кожна країна формує власну модель оподаткування, яка адаптована до національних пріоритетів у фіскальній політиці та позиції щодо взаємин із підприємствами. Дослідження зарубіжного досвіду оподаткування актуальне не лише аби розширити наукові знання, а й краще зрозуміти потенційні шляхи вдосконалення національної податкової системи України.

Варто зазначити, що системи оподаткування доходів у багатьох державах світу мають багаторічну історію становлення. Системи формувались під впливом

розуміння того, що сплата податків є не лише законодавчо визначеним обов'язком перед державою, а й громадським.

У світі існує кілька моделей оподаткування прибутку підприємств, кожна з яких має як свої переваги, так і недоліки. Найбільш поширеними є:

Класична модель — передбачає подвійне оподаткування: спочатку на рівні юридичної особи (підприємства), а потім — на рівні фізичних осіб (акціонерів) під час отримання дивідендів. Ця система характерна для таких країн, як США, Японія, Німеччина.

Інтегрована модель — дозволяє уникнути подвійного оподаткування або зменшити його ефект. Вона ґрунтується на ідеї заліку податку, сплаченого компанією, під час оподаткування дивідендів. Таку систему використовують Франція, Канада, Австралія.

Система оподаткування виведеного капіталу (СОВК) — є відносно новим підходом, який передбачає оподаткування лише тих коштів, що виводяться з підприємства. Така модель діє в Естонії, Латвії та Грузії й вважається більш інвестиційно привабливою.

Ці моделі демонструють, наскільки різним може бути підхід до оподаткування одного й того ж виду доходу, в залежності від внутрішньої політики та фіскальної стратегії країни.

Водночас варто підкреслити, що жодна з існуючих у світі податкових систем не може претендувати на абсолютну досконалість. Навіть у найбільш економічно розвинених державах податки мають високі ставки, а система оподаткування побудована за принципом прогресивності — тобто із зростанням доходів підвищується і відсоткова ставка оподаткування. Це чітко видно з даних, наведених у табл. 3.2, яка демонструє значну варіативність ставок у різних країнах світу.

Таблиця 3.2. – Ставки оподаткування доходів у країнах світу

Країна	Ставка, %	Країна	Ставка, %
Австрія	21–50	Німеччина	14–47
Бельгія	54	США	15–35
Болгарія	10	Канада	15–29
Словенія	16–41	Туреччина	15–35

Велика Британія	9–50	Угорщина	41
Китай	5–45	Фінляндія	7–30,5
Нідерланди	0–52	ОАЕ	0 та 9%
Ірландія	12.5%	Польща	9-19%

Джерело: розроблено автором на основі [24].

Як видно з таблиці, ставки є досить різноманітними й відображають національну податкову політику тієї чи іншої країни. Україна в цьому контексті виглядає досить однорідно: ставки, правила і порядок оподаткування встановлюються централізовано на загальнодержавному рівні, що не залишає місця для податкової гнучкості. Водночас у низці країн, таких як Болгарія, Греція, Норвегія, прибутковий податок віднесено до місцевих податків. А, наприклад, у Бельгії, Фінляндії та Швеції муніципальні органи влади мають право самостійно визначати податкові ставки для мешканців своїх регіонів.

Порівнюючи ставку податку на прибуток підприємств в Україні з іншими країнами, відзначаємо, що вона є досить низькою. Проте сама низька ставка не гарантує пожвавлення бізнес-середовища [42]. Уряду України та відповідним органам необхідно зосередитися не лише на зниженні номінального податкового навантаження, але й використовувати цю ставку як потужний механізм підвищення привабливості країни.

Це може бути досягнуто шляхом гармонізації податкового та бухгалтерського обліку податку на прибуток підприємств, підвищення податкової культури платників податків та зменшення рівня ухилення від оподаткування. Незважаючи на це, ставка податку на прибуток в Україні за період з 2018 по 2023 роки залишилася стабільною, що відповідає загальносвітовим тенденціям і пов'язано з євроінтеграційними процесами у країні. Ця стабільність сприяла зменшенню податкового навантаження на підприємства та обсягів тіньової економіки.

Особливості зарубіжного досвіду корпоративного оподаткування наведені у табл. 3.4.

Таблиця 3.4 – Особливості зарубіжного досвіду корпоративного оподаткування

Країна	Ставка ПнП	Особливості системи оподаткування
--------	------------	-----------------------------------

США	21	Низька ставка, широке застосування пільг та винятків.
Велика Британія	25	Чіткі правила, мінімальна кількість пільг.
Німеччина	15 +5,5 - 20,5	Складність, численні пільги.
Франція	25	Високий рівень централізації, значні адміністративні витрати.
Японія	23,2	Складність, численні пільги.

Джерело: розроблено автором на основі [41].

Корпоративне оподаткування є одним з ключових інструментів державного регулювання економіки, що впливає на інвестиційну активність, конкурентоспроможність підприємств та надходження до бюджету. Для порівняльного аналізу систем корпоративного оподаткування візьмемо до уваги декілька країн з різними економічними моделями та рівнями розвитку: США мають ставку податку на прибуток підприємств (ПнП) серед розвинених країн - 21. Їхня система оподаткування характеризується також широким застосуванням податкових пільг та винятків. У Великій Британії ставка ПнП становить 25 з квітня 2023 року для прибутків понад £250,000. Їхня система оподаткування характеризується чіткими правилами та мінімальною кількістю пільг. У Німеччині ставка ПнП становить 15, з додатковою надбавкою за солідарність 5,5, що в сумі дає 20,5. Німецька система оподаткування відзначається складністю та наявністю численних пільг. Станом на 2024 рік ставка корпоративного податку у Франції становить 25 для всіх компаній незалежно від рівня прибутків, що є результатом зниження з 33 протягом останніх кількох років для підвищення привабливості системи оподаткування для бізнесу. У Японії ставка ПнП становить 23,2. Система оподаткування Японії також характеризується складністю та наявністю численних пільг [31].

У міжнародному податковому просторі все більше уваги приділяється кодифікації податкових правил. Так, концепція «Світового податкового кодексу» передбачає:

- впровадження єдиного універсального податкового кодексу, який охоплює всі види податків, замість численних окремих актів;
- скасування податкових пільг і заміна їх субсидіями;

- формування професійної, компетентної та ефективної податкової служби.

Країни ЄС, такі як Нідерланди та Бельгія, успішно впровадили спрощені форми податкової звітності, зокрема, декларація з ПДВ у цих країнах складається лише з однієї сторінки. Швеція, Данія та Велика Британія запровадили систему Єдиного рахунку для сплати податків, що дозволяє сплачувати всі податки та збори на один рахунок. Такий підхід значно зменшує адміністративне навантаження на платників податків, економить їхній час та ресурси, забезпечуючи прозорість і ефективність податкової системи. Крім того, багато європейських країн відмовилися від місячної податкової звітності на користь квартальної, що спрощує процес звітування. Ці заходи демонструють ефективність та зручність спрощених форм податкової звітності для бізнесу та податкових органів [51].

Фіскальна ефективність податкової системи є ключовим показником здатності держав забезпечувати стабільні надходження до бюджету для фінансування своїх потреб. У різних країнах світу спостерігається зниження фіскальної ефективності, що має серйозні наслідки для економічної стабільності та соціального добробуту. Зниження фіскальної ефективності податкових систем у різних країнах світу спричинене як об'єктивними, так і суб'єктивними факторами.

Серед об'єктивних факторів автор виділяє глобалізацію світової економіки, яка сприяє поширенню схем мінімізації податкового навантаження великими та транснаціональними корпораціями. Це пояснюється тим, що глобалізація дозволяє корпораціям переміщати свої прибутки до юрисдикцій з більш сприятливими податковими режимами, зменшуючи таким чином загальне податкове навантаження. Така практика підриває фіскальну базу країн, знижуючи їх здатність фінансувати громадські послуги та інфраструктуру. Тому важливо, щоб уряди співпрацювали на міжнародному рівні, розробляючи ефективні механізми для запобігання податковим ухиленням і забезпечення справедливого оподаткування [50].

Багато країн світу прагнуть знизити ставки ПнП з метою стимулювання економічного зростання та залучення інвестицій. Країни посилюють заходи з протидії ухиленню від сплати податків з боку транснаціональних корпорацій,

використовуючи такі інструменти, як BEPS (Base Erosion and Profit Shifting). Деякі країни запроваджують нові податки, наприклад, податок на цифрові послуги, з метою оподаткування діяльності транснаціональних корпорацій, які не завжди мають фізичну присутність на їх території. Країни прагнуть до більшої прозорості у сфері корпоративного оподаткування, публікуючи інформацію про бенефіціарів власності компаній та їх податкові зобов'язання [40]. Зарубіжний досвід корпоративного оподаткування свідчить про те, що не існує універсальної моделі, яка б однаково підходила всім країнам. Кожна країна має обирати власну систему оподаткування з урахуванням своїх економічних особливостей, цілей та пріоритетів.

Проаналізувавши досвід різних країн світу, можна дійти висновку, що ключовим фактором побудови ефективної податкової системи є не лише ставка податку, а й принципи її застосування. В розвинених країнах переважає соціально справедливий підхід, за яким особи з вищими доходами сплачують більшу частину своїх надходжень до бюджету. Водночас в Україні застосовується фіксована ставка прибуткового податку в розмірі 18%, яка не враховує реальний дохід платника.

Отже, податок на прибуток підприємств у зарубіжних країнах виконує важливу регулюючу роль у соціально-економічних відносинах. Він дозволяє впливати на рівень виробництва, конкурентоспроможність підприємств та інвестиційний клімат. Загальний огляд податкових ставок на прибуток відрізняється в різних країнах, варіюючись від низьких до високих значень. Це обумовлено стратегіями податкової політики та цілями кожної конкретної держави.

Багато країн звертають увагу не лише на номінальне зниження ставок податку на прибуток, а й на оптимізацію податкової системи загалом, що включає гармонізацію податкового та бухгалтерського обліку, стимулювання інвестицій та досліджень та розвитку, а також мінімізацію рівня ухилення від оподаткування. Деякі країни демонструють стабільність ставок податку на прибуток протягом тривалого періоду. Це сприяє прогнозованості для бізнесу та може сприяти зменшенню тіньової економіки. Загалом, зарубіжний досвід корпоративного

оподаткування підкреслює важливість гнучкості та адаптивності податкової системи до потреб економіки та суспільства.

3.3. Шляхи удосконалення оподаткування підприємств в Україні

Сучасна економічна ситуація в Україні, що формується під впливом повномасштабної збройної агресії з боку РФ, зумовлює необхідність перегляду існуючих підходів до податкового регулювання та адаптації фіскальної політики до умов воєнного стану. Удосконалення системи оподаткування підприємств в Україні є вкрай важливим і багатограним завданням, яке вимагає комплексного підходу з урахуванням внутрішніх економічних реалій та світових тенденцій у сфері податкового регулювання. З огляду на внутрішні виклики, а також глобальні тенденції, держава має розробити та реалізувати системний підхід до реформування податкового простору, який би сприяв економічному зростанню, підвищенню інвестиційної привабливості та зміцненню фіскальної стабільності.

З огляду на висвітлені проблеми справляння податку на прибуток підприємств, можна визначити основні шляхи вирішення цих проблем. До них віднесу:

1. Оптимізація податкового навантаження

Одним із ключових напрямів вдосконалення фіскальної політики у сфері оподаткування підприємницької діяльності є перегляд чинного рівня податкового навантаження, зокрема ставок на прибуток. Зниження ставок податку може відігравати роль потужного стимулу для розширення інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання. Водночас, доцільно буде переглянути існуючі пільги, які часто використовуються для оптимізації податкових зобов'язань, а не підтримки бізнесу. Розширення податкової бази за рахунок прозорості та обмеження тіньових схем допоможе компенсувати частину втрат бюджету від зниження ставок, що особливо важливо для покриття витрат на оборону.

2. Впровадження податку на виведений капітал.

Останніми роками активно обговорюється запровадження **податку на виведений капітал (ПВК)** як альтернативи податку на прибуток. Такий підхід передбачає оподаткування не прибутку, а **розподілу** капіталу (дивідендів, процентів тощо). Це має стимулювати реінвестування в економіку. Модель оподаткування виведеного капіталу дасть змогу обкладати податками лише той прибуток, що виводиться у формі дивідендів, процентів або роялті. Такий підхід може стати ефективним стимулом для збереження капіталу в середині економіки України.

3. Проблеми з податковими перевітками та висока корупція

Впровадження прозорих процедур та автоматизація податкових перевірок могли б суттєво знизити корупційні ризики та підвищити довіру до податкової системи. Для зниження корупційних ризиків та підвищення довіри до податкової системи необхідно забезпечити прозорість об'єктивність податкових перевірок запровадження механізму громадського контролю та введення публікацій інформації про діяльність податкових органів. Важливо впровадити чіткі правила проведення перевірок, забезпечити автоматизацію процесів та створити механізми для оскарження рішень податкових органів. Підвищення рівня професійної підготовки податкових інспекторів та їх підзвітність сприятиме зниженню корупційних проявів. Запровадження електронних систем моніторингу та контролю дозволить зменшити людський фактор і, відповідно, корупційні ризики. Такі заходи також підвищать ефективність податкових перевірок, зроблять їх більш об'єктивними та справедливими. Крім того, важливо забезпечити публічний доступ до інформації про результати перевірок, що підвищить прозорість та підзвітність податкових органів. Це допоможе створити більш сприятливий клімат для бізнесу та підвищить рівень довіри підприємців до податкової системи.

4. Використання цифрових інструментів фіскального контролю.

Подальше використання автоматизованих систем аналітики, аудиту, дистанційних перевірок тощо, дозволить ефективно виявляти порушення та забезпечить зниження адміністративного тиску на суб'єктів господарювання.

Важливим уточненням є те, що цифровізація має мати належний рівень кібербезпеки, захист персональних даних та кваліфіковану підтримку.

5. Боротьба з тіньовими схемами.

Посилення аналітичного контролю за фінансовими потоками, обов'язковість фінансового моніторингу, співпраця з міжнародними організаціями щодо обміну інформацією про доходи резидентів за кордоном — усе це може стати основою для зменшення обсягів прихованої економічної діяльності. Також, можна впровадити risk-based аудит та покращення співпраці з міжнародними податковими органами (наприклад, через CRS, BEPS). + відповідальність

6. Неефективність податкових пільг.

Доцільно переглянути систему пільг, орієнтуючись на підтримку підприємств, що інвестують у відновлення інфраструктури, модернізацію виробничих потужностей та створення нових робочих місць. Особливу увагу слід приділити підприємствам, розташованим у зонах, що постраждали від бойових дій, надаючи їм тимчасові пільги чи навіть звільнення від оподаткування для стимулювання їх відновлення

7. Мотивація для інвестування.

Запровадження податкових канікул для певних підприємств, що працюють у стратегічно важливих галузях (оборона, енергетика, промисловість, аграрний сектор тощо). Це допоможе зробити інвестиційний клімат привабливішим.

Сучасна система оподаткування підприємств в Україні потребує глибокої трансформації. Удосконалення можливе шляхом переходу до прозорості, простої та ефективної моделі, яка стимулює розвиток бізнесу, зменшує тінізацію економіки та забезпечує сталий рівень надходжень до бюджету. Основою змін має стати комплексна податкова реформа із залученням бізнесу, громадськості та наукових установ.

ВИСНОВКИ

Дослідження економічної сутності податку на прибуток, історичних аспектів, становлення в країнах світу, його нормативне значення, особливості формування в Україні, можна сформулювати наступні висновки.

В ході еволюції Україна пройшла декілька етапів, де відбулася повна зміна механізму оподаткування. Повністю змінилася база оподаткування, ставки та механізм сплати, проте всі ці спроби покращення не змогли покращити фіскальну значимість та регулятивний потенціал.

Податок на прибуток підприємств відіграє важливу роль як одне з основних джерел формування державного бюджету України. Незважаючи на те, що за обсягами надходжень він посідає лише четверте місце серед податкових платежів, уряд вживає заходів для збільшення його фіскальної ефективності, зокрема шляхом розширення бази оподаткування.

Дослідження історичних факторів розвитку податку допомогло створити нове поняття «прибутку», а саме що це фінансово-господарська категорія, яка виражена у грошовій формі та є результатом здійснення господарської діяльності (реалізації товарів та/або послуг), що слугує механізмом для розробки та впровадження ефективних управлінських рішень.

Дослідження розвитку податку в європейських країнах світу показало, що система оподаткування податку на прибуток підприємств України є недосконалою, тому міжнародний досвід допоможе швидко та якісно перейти до сталої системи адміністрування податку.

Податок на прибуток підприємств є показником прибутковості та економічної активності корпоративного сектору економіки. Він відображає стан економіки в цілому. Державний бюджет України зазнав значного зменшення частки податку на прибуток підприємств у загальних податкових надходженнях приблизно на 9082,00 млн. грн. через об'єктивні причини, такі як економічна та політична криза, COVID 19, війна та суб'єктивні причини такі як: недосконале

податкове законодавство та податкові механізми, тенденція корпоративного сектору брати участь в ухиленні від сплати податків та спроби зменшити базу оподаткування як легальним, так і незаконним шляхом.

Дослідження функцій податку на прибуток показує, що фіскальна функція переважає регулюючу. За допомогою фіскальної функції можна забезпечити максимально можливий баланс між доходами та видатками державного бюджету, а також, шляхом застосування податкових важелів, впливати на економічні процеси в Україні.

В свою чергу, регулятивна ефективність податку на прибуток підприємств полягає в тому, що завдяки їй можна впливати на прийняття рішень, таких як:

- вибір правової форми організації бізнесу;
- рішення про спрямування прибутку на споживання чи нагромадження;
- вибір джерел фінансування інвестицій (самофінансування, залучення чи запозичення);
- розподіл матеріальних та трудових ресурсів між окремими сферами господарської діяльності, галузями й територіями;
- розподіл та перерозподіл валового внутрішнього продукту;
- темпи економічного зростання тощо.

Для визначення впливу податку на прибуток було проведено кореляційний аналіз, який дозволив визначити найбільш значимі фактори, які повною мірою впливають на аналізований податок. Переконалися, що фіскальна значимість податку на прибуток має негативну тенденцію, що відображається відповідно не стабільним рівнем податкового навантаження з цього податку, а тому важливість цього інструменту у контексті формування доходів державного бюджету та перерозподілу ВВП знаходиться на низькому рівні.

За допомогою регресійного аналізу виявили, що всі параметри моделі є статистично значущими в межах 95%, коефіцієнт детермінації моделі - 0,978, Дослідження фіскальних ефектів показало, що система оподаткування податку на прибуток в Україні потребує якісних змін.

В ході дослідження було виявлено п'ять найважливіших проблем (Розділ 3.1), вирішення яких в майбутньому значно знизить рівень ухилення від сплати прибуткового податку. Необхідність удосконалення механізму справляння та адміністрування податку, дозволить підвищити фіскальну ефективність податку та його регулюючий потенціал, а також сприятиме зменшенню тінізаційних схем щодо розрахунку фінансового результату до оподаткування та суми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Цимбалюк І. Особливості функціонування податкової системи України та оцінка її фіскальної ефективності, 2019. 106 – 115 с.
2. Мелих О. Фіскальна та економічна ефективність оподаткування прибутку підприємств: вітчизняні реалії та шляхи подолання проблем. Ефективна економіка. 2018.12 с.
3. Андрущенко В.Л. Азаров М. Я. Податкові системи зарубіжних країн: навч. посібник / за заг. ред. М.Я. Азарова. 2004. 240 с.
4. Мельник І.Б. Зарубіжний досвід щодо оподаткування доходів фізичних осіб // Збірник доповідей на XIV Міжнародна наукова інтернет-конференція "Advanced technologies of science and education". 2018 – 2019 pp.
5. Податковий кодекс України за станом на 01.04.2024. № 2755-VI // <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Про членство України в Європейському банку реконструкції та розвитку Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379/92#Text> (дата звернення 20.02.2023).
7. Славкова А. А., Коломієць Г. Б. Податкові реформи під час воєнного часу в Україні: аналіз соціальних та економічних наслідків .*Економіка. Фінанси. Право*. 2023. №11. 61-65 с.
8. Про Державний бюджет на 2022 рік. Закон України. URL:[zakon.rada.gov.ua/laws](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379/92#Text) (дата звернення 11.03.2023)
9. Аврамчук Л. А., Сухий О. В. Стан та перспективи взаємовідносин України та Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР). Економіка та суспільство. 2017. 947–951 с. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/163.pdf (дата звернення 20.02.2023)
10. Бабій Л.В. Аналіз основних завдань і принципів розвитку державної геоекономічної політики України у сфері підвищення ефективності

співробітництва з міжнародними економічними організаціями. Держава та регіони. Серія: Державне управління. 2017. 5–12 с.

11. Віннік М. В. Розвиток стратегії співробітництва України з Європейським банком реконструкції та розвитку. Мистецтво наукової думки. 2019. № 2. 110–113 с.

12. Допомога групи Світового Банку у період війни. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/dopomoha-hrupy-svitovoho-banku-ukrayini-u-period-viyny-ta> (дата звернення 20.03.2024).

13. Кожухова Т. В. Фінансування Світовим банком проектів розвитку в Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. 2016. 17–20 с.

14. Податкова система: практикум / [В. К. Хлівний, Ю. В. Сибірянська, А. В. Пислиця, М. Б. Кондратенко та ін.]. ; кер. авт. кол. В. К. Хлівний. —К. : КНЕУ, 2014. – 497 с

15. Колосова В. Вплив міжнародних фінансових організацій на економічний розвиток країни: питання теорії. Економіка України. 2016. № 12. 61–71 с.

16. Лютік О. М., Лисак Д. С. Вплив кредитів міжнародних фінансових організацій на фінансову політику України. *Гроші, фінанси і кредит*. 2018. 65—69 с.

17. Макаренко М. І., Віннік М. В. Україна і Європейський банк реконструкції та розвитку: сучасна зміна вектору співробітництва. Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка». 2020. 114-120 с.

18. Мицюк С., Мегей В. Сучасний стан та перспективи співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. Київ, 2018. 31–38 с.

19. Податкова система : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / [В. К. Хлівний, О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, А. В. Пислиця та ін.]. ; кер. авт. кол. В. К. Хлівний. КНЕУ, 2014. 372 с.

20. Міжнародний Валютний Фонд URL: <http://www.imf.org/external/> (Дата звернення: 01.06.2025).

21. Литвиненко О.О., Пислиця А. В., Славкова А. А. Оподаткування великого бізнесу: досвід Австрії та Румунії URL: <https://doi.org/10.33763/finukr2023.11.069> (дата звернення 05.06.2025)

22. Угода про заснування Європейського банку реконструкції та розвитку: Закон України за станом на 10.03.2024 URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_062 (дата звернення 10.04.2025)

23. Податкова система: практикум / [В. К. Хлівний, Ю. В. Сибірянська, А. В. Пислиця та ін.] ; керівн. авт. кол. В. К. Хлівний ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ : КНЕУ, 2014. 486 с.

24. Zverev A. Afterword: EBRD Support for CIS Model Laws / A. Zverev // Review of Central & East European Law. 2011. vol. 36. P 34-42.

25. Рудан В.Я. Досвід та стратегічні орієнтири співпраці України з Міжнародним валютним фондом. Економічний аналіз. 2017. С.36–49.

26. Податкова система України: тренінг-курс : навч. посіб. / [О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова, А. В. Пислиця та ін. ; за заг. ред. О. М. Тимченко]; передм. Т. І. Єфименко. – К. : ДННУ „Акад. фін. управління”, 2012. – 656 с.

27. Податкова система України: тренінг-курс : навч. посіб. / [О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова, А. В. Пислиця та ін.] ; за заг. ред. О. М. Тимченко ; передм. Т. І. Єфименко. Київ : ДННУ. 2012. 656 с.

28. Стратегія ЄБРР для України 2018-2023. URL: <https://eu4business.org.ua/useful-materials/ebrd-ukraine-country-strategy-2018-2023/> (Дата звернення: 28.03.2024)

29. Regional Development Banks: Theory And Practice URL:: <https://produccioncientificaluz.org/index.php/opcion/article/view/27450>. (Accessed 16.04.2024)

30. Тимченко О. М., Пислиця А. В., Рудик Н.В. Електронний підручник з дисципліни «Податкова система». Київ. КНЕУ. 2024 р

31. Сіденко С., М. Кульбіда Міжнародні фінансові організації у процесах економічної модернізації країн Міжнародна економічна політика. 2020. № 1-2. 100-136 с.
32. Хімії Б. І. Європейський банк реконструкції та розвитку: співпраця з Україною. Бізнес Інформ. 2019. №10. 64–69 с.
33. Рудик Н. Міжнародне кредитування ЄБРР як джерело фінансування розвитку підприємств України. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2016. № 2. 110–115 с.
34. Світовий банк URL: <http://www.worldbank.org> (Дата звернення: 28.01.2023)
35. Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/international/financial-institutions> (Дата звернення: 28.01.2023).
36. European Bank for Reconstruction and Development: Ukraine overview. URL: <https://www.ebrd.com/where-we-are/ukraine/overview.html> (Accessed: 20.03.2024).
37. Chantrill C. United States Federal State and Local Government Revenue [Електронний ресурс] // usgovernmentspending.com. – 2024. – Режим доступу: <http://www.usgovernmentrevenue.com/> (дата звернення: 23.05.2024).
38. Ринейська Л.С. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями в умовах інтеграції у світовий економічний простір. Електронний журнал «Ефективна економіка». 2018.
39. Стратегія ЄБРР для України 2018-2023. URL: <https://eu4business.org.ua/useful-materials/ebrd-ukraine-country-strategy-2018-2023/> (Дата звернення: 28.03.2024)
40. Ж. В Піскова Формування системи показників фіскальної ефективності податків: теорія і практика / Науковий вісник Мукачівського державного університету: Економіка. 2016. Вип. 2. 174-180 с.

Звіт подібності

метадані

Назва організації

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU

Заголовок

KisaretsA-plagiat

Автор

Науковий керівник / Експерт

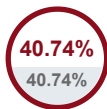
Кісарець Анна Олександрівна.е.н, доцент кафедри фінансів імені Віктора Федосова Пислиця Анна Віталіївна

підрозділ

кафедра фінансів імені Віктора Федосова

Обсяг знайдених подібностей

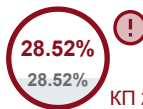
Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

КП 1

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

КП 2

10225

Кількість слів

КЦ

80841

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв	Б	1
Інтервали	A→	0
Мікропробіли	␣	2
Білі знаки	Б	0
Парафрази (SmartMarks)	a	115

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://i.factor.ua/ukr/law-24/section-140/article-31422/	386 3.78 %
2	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/84760/1/Katorska_bac_rob.pdf	153 1.50 %
3	KisaretsA-plagiat 6/19/2024 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра фінансів імені Віктора Федосова)	148 1.45 %

4	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/84760/1/Katorska_bac_rob.pdf	144 1.41 %
5	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/84760/1/Katorska_bac_rob.pdf	122 1.19 %
6	https://buhplatforma.com.ua/article/7206-platnik-podatku-na-pributok-na-zagalnih-pdstavah	121 1.18 %
7	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/84760/1/Katorska_bac_rob.pdf	112 1.10 %
8	http://www.gpedia.com/uk/gpedia/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA_%D0%BD%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%BA_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2	106 1.04 %
9	http://www.vtei.com.ua/konfa/27_03/4/21.pdf	97 0.95 %
10	https://buhplatforma.com.ua/article/7206-platnik-podatku-na-pributok-na-zagalnih-pdstavah	97 0.95 %

з бази даних RefBooks (0.00 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
------------------	-----------	--

з домашньої бази даних (6.52 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	KisaretsA-plagiat 6/19/2024 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра фінансів імені Віктора Федосова)	628 (33) 6.14 %
2	PyslytsiaV-plagiat.docx 2/13/2022 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра фінансів імені Віктора Федосова)	17 (1) 0.17 %
3	HarashchukD-plagiat 6/3/2024 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра фінансів імені Віктора Федосова)	12 (2) 0.12 %
4	KotL- plagiat 6/11/2024 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра фінансів імені Віктора Федосова)	5 (1) 0.05 %
5	HudymenkoN-plagiat(1).docx 6/16/2020 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра фінансів)	5 (1) 0.05 %

з програми обміну базами даних (0.41 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	Формування кадрової політики підприємства 1/28/2025 Interregional Academy of Personnel Management (Білоцерківський центр дистанційного навчання)	10 (1) 0.10 %
2	24Vorontsova.pdf 5/14/2024 Odessa National Economic University (Odessa National Economic University)	7 (1) 0.07 %
3	Методика й організація обліку та аналізу ефективності податку на прибуток 12/10/2018 Sumy State University (Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування)	7 (1) 0.07 %

4	АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК: ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ І МІЖНАРОДНІ ОРІЄНТИРИ 11/12/2019 National University Chernihiv Politechnika (NUCP) 2 (Наукова бібліотека)	7 (1) 0.07 %
5	«Податок на прибуток підприємств у податковій системі України» 6/4/2024 Odessa National Economic University (Odessa National Economic University)	6 (1) 0.06 %
6	Податок на прибуток підприємств, його роль у формуванні доходів бюджету 12/14/2024 Vasyl Stefanyk Precarpathian National University course papers (Економічний факультет)	5 (1) 0.05 %

з Інтернету (33.81 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ДЖЕРЕЛО URL	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/84760/1/Katorska_bac_rob.pdf	1108 (37) 10.84 %
2	https://i.factor.ua/ukr/law-24/section-140/article-31422/	386 (1) 3.78 %
3	https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1f1171d8-b8f2-46bb-891d-1354e6cb817a/content	339 (26) 3.32 %
4	https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/77710bd0ad16729b7561c9e130c34194.pdf	324 (9) 3.17 %
5	https://buhplatforma.com.ua/article/7206-platnik-podatku-na-pributok-na-zagalnih-pdstavah	321 (11) 3.14 %
6	http://www.vtei.com.ua/konfa/27_03/4/21.pdf	284 (10) 2.78 %
7	https://fr.stu.cn.ua/index.pl?task=arclspdf&id=100	139 (4) 1.36 %
8	https://ukrrudprom.ua/digest/Podatkov_poslablennya_dlya_parkv_FOPv_ta_nshih_pd_chas_vyni_SHCHo_zalishiti_a_shcho_pereglyanuti.html	113 (4) 1.11 %
9	http://www.gpedia.com/uk/gpedia/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA_%D0%BD%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%BA_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2	106 (1) 1.04 %
10	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/86809/1/Kulynych_mag_rob.pdf	75 (3) 0.73 %
11	https://www.golovbuh.com.ua/article/7206-platnik-podatku-na-pributok-na-zagalnih-pdstavah?from=Rubrcontentblock_articles	44 (1) 0.43 %
12	http://bibliofond.ru/view.aspx?id=660473	31 (2) 0.30 %
13	https://knowledge.allbest.ru/economy/3c0a65625b3ad78b5c43a89421316c26_0.html	24 (3) 0.23 %
14	http://instzak.rada.gov.ua/uploads/documents/31751.pdf	18 (2) 0.18 %
15	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/77333/3/Burdenko_Suchasni.pdf	16 (1) 0.16 %
16	https://docplayer.net/80321743-Rozrobka-ta-vdoskonalennya-energetichnih-sistem-z-urahuvannyam-nayavnogo-potencialu-alternativnih-dzherel-energiyi.html	16 (2) 0.16 %
17	http://www.yport.inf.ua/pidrozdil-osoblivosti-spravlyannya-podatku10455.html	16 (1) 0.16 %
18	https://faktoria.kiev.ua/uk/podatok-na-pributok/	13 (1) 0.13 %
19	https://knowledge.allbest.ru/finance/3c0b65625b3ac69b4d53a88521316c27_0.html	13 (2) 0.13 %
20	https://ukrreferat.com/chapters/buhoblik/podatok-na-pributok-kursova.html	11 (2) 0.11 %
21	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11309/1/%D0%A8%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%A2.%D0%A1.%20%D0%9A%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0.pdf	8 (1) 0.08 %

22	https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=607735	7 (1) 0.07 %
23	http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/12215/1/Nazimova_KS_KR_072_2021.pdf	7 (1) 0.07 %
24	http://phd.znu.edu.ua/page/dis/08_2019/dis_Kovalenko.pdf	6 (1) 0.06 %
25	https://medoc.ua/blog/stavki-podatku-na-pributok-2022	6 (1) 0.06 %
26	https://xreferat.com/105/2135-1-metodika-rozrahunku-podatku-na-pributok-normativno-pravove-zabezpechennya.html	6 (1) 0.06 %
27	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/10124/1/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%20%D0%9C%D0%B0%D1%82%D1%8E%D1%88%D0%B0.pdf	5 (1) 0.05 %
28	http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/10477/3/Storozuk_OO_KR_072_2019_36.pdf	5 (1) 0.05 %
29	https://ronl.org/referaty/finansy/359800/	5 (1) 0.05 %
30	https://www.mogol-alfa.com.ua/ua/blog/podatok-na-pributok-pidpryyemstva/	5 (1) 0.05 %

Список прийнятих фрагментів (немає прийнятих фрагментів)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗМІСТ	КІЛЬКІСТЬ ОДНАКОВИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
------------------	-------	---------------------------------------